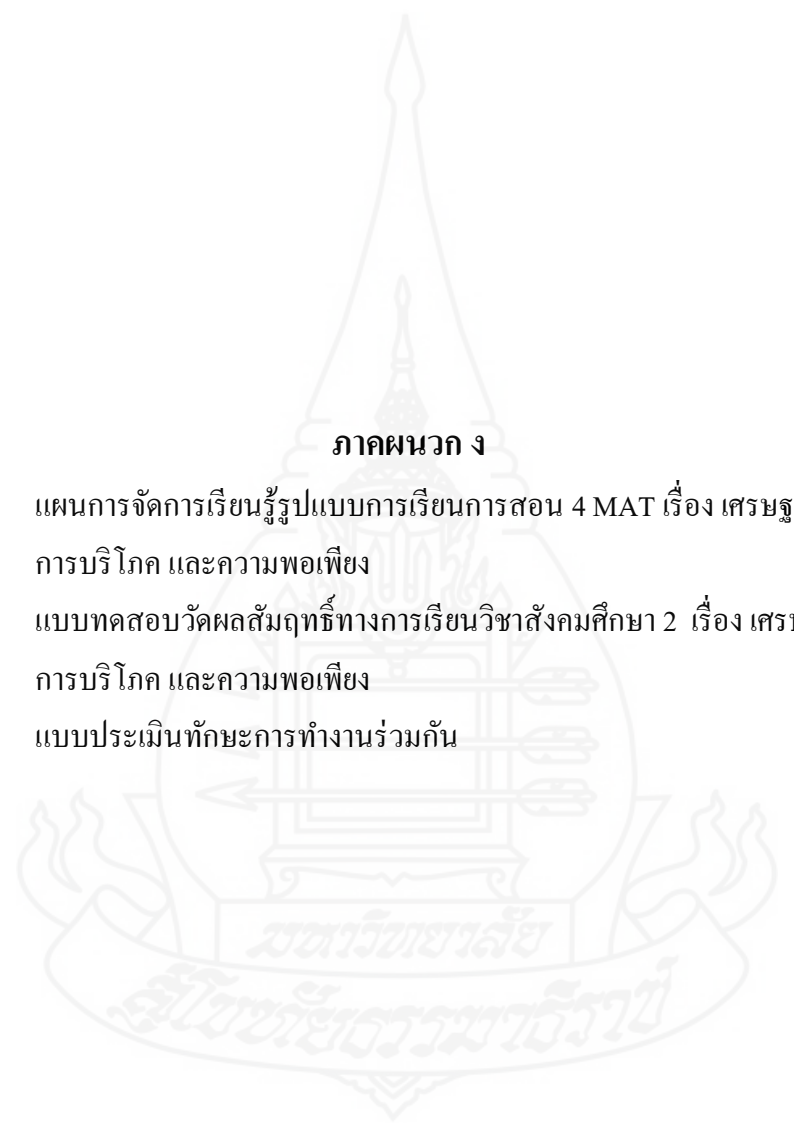
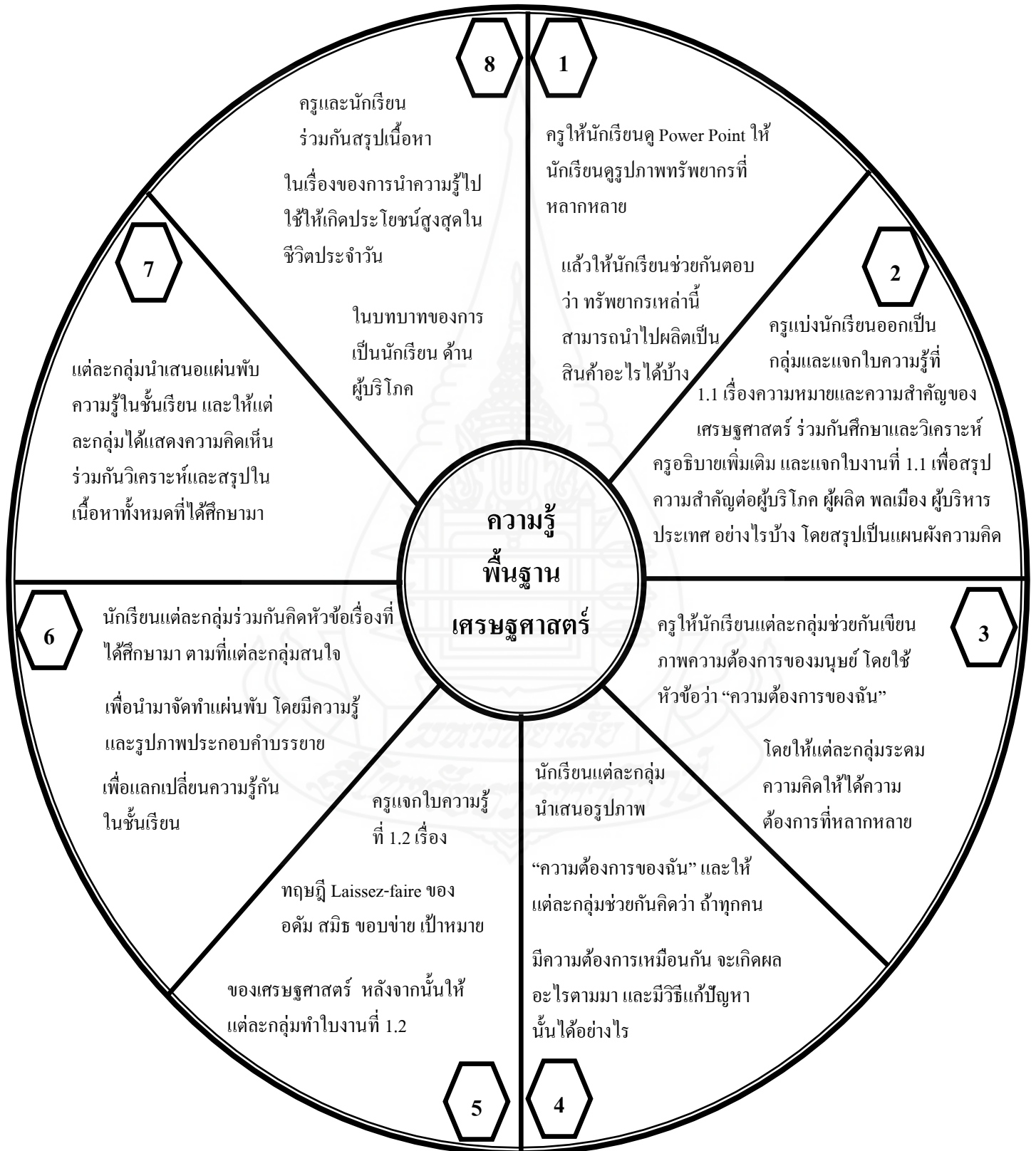

ภาคผนวก ง

- แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์
การบริโภค และความพอเพียง
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์
การบริโภค และความพอเพียง
- แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา สังคมศึกษา 2

รหัสวิชา ส 21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.1/1 อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เศรษฐศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ช่วยการบริหารจัดการกับทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดและ มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การศึกษาและทำความเข้าใจทรัพยากรที่จำกัดกับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก มีผลต่อการตัดสินใจในการบริโภคได้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความหมาย และความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้
- 2) อธิบายเศรษฐศาสตร์ : ศาสตร์สากลของโลก และทฤษฎี Laissez-faire ของ อדם สมิท
- 3) อธิบายข้อบ่งชี้และเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์ได้
- 4) เห็นคุณค่า และความสำคัญของเศรษฐศาสตร์กับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- 1) ความหมาย และความสำคัญของเศรษฐศาสตร์
- 2) ความหมายของเศรษฐศาสตร์ : ศาสตร์สากลของโลก และทฤษฎี Laissez-faire ของ อדם สมิท
- 3) ข้อบ่งชี้และเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์

ทักษะ/กระบวนการ

- 1) การจำแนก การให้เหตุผล การแก้ปัญหา การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
- 2) ทักษะการทำงานร่วมกัน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- กระบวนการสืบค้นข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) มีวินัย

2) ใฝ่เรียนรู้

3) อยู่อย่างพอเพียง

4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

1) แผนผังความคิด Mind map “ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์”

2) แผ่นพับ “ความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์”

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT)

ชั่วโมงที่ 1

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องเศรษฐศาสตร์การบริโภคและความพอเพียง

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ CONNECT (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนดู Power Point ให้นักเรียนดูรูปภาพทรัพยากรที่หลากหลาย ได้แก่ ผ้า หนังส ผลไม้ ไข่ไก่ ข้าว ฯลฯ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า ทรัพยากรเหล่านี้ สามารถนำไปผลิตเป็นสินค้าอะไรได้บ้าง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักทรัพยากร ที่นำไปผลิตเป็นสินค้า เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ EXAMINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยละความสามารถ กลุ่มละ 5 คนและแจกใบความรู้ที่ 1.1

เรื่องความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ นักเรียนร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในเนื้อหาของบริษัท

2.2 ครูแจกใบงานที่ 1.1 เพื่อสรุปความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ต่อผู้บริโภค ผู้ผลิต พลเมือง ผู้บริหารประเทศ อย่างไรบ้าง โดยสรุปเป็นแผนผังความคิด

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด IMAGE (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนภาพความต้องการของมนุษย์ โดยใช้หัวข้อว่า “ความต้องการของฉัน” โดยให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดให้ได้ความต้องการที่หลากหลาย และช่วยกันตกแต่งภาพให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอดด้วยข้อมูล INFORM (เน้นสมองซีกซ้าย)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรูปภาพ “ความต้องการของฉัน” และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและวิเคราะห์ว่า ถ้าทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน จะเกิดผลอะไรตามมา (คำตอบ เช่น เกิดการขาดแคลนทรัพยากรสำหรับการผลิต การกักตุนสินค้า สินค้าราคาสูง) และมีวิธีแก้ปัญหา (คำตอบ เช่น ใช้อย่างประหยัด และคุ้มค่าที่สุด นำสิ่งของที่ใช้แล้ว นำกลับมาประยุกต์ใช้ใหม่ได้) นั้น ได้อย่างไร

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด PRACTICE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแจกใบความรู้ที่ 1.2 เรื่องทฤษฎี Laissez-faire ของ อดัม สมิท ขอบข่ายเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์ หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 1.2 นักเรียนร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา และครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในเนื้อหาของบริษัท

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานตามความถนัดความสนใจ EXTEND (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดหัวข้อเรื่องที่ได้อธิบายมา ตามที่แต่ละกลุ่มสนใจ เพื่อนำมาจัดทำแผ่นพับ โดยมีความรู้และรูปภาพประกอบที่น่าสนใจประกอบคำบรรยาย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กันในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์ประยุกต์ REFINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอแผ่นพับความรู้ในชั้นเรียน และให้แต่ละกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันวิเคราะห์และสรุปในเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ศึกษามา

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่น PERFORM (เน้นสมองซีกขวา)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในเรื่องของการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวัน ในบทบาทของการเป็นนักเรียน ด้านผู้บริโภค ด้านผู้ผลิต และการเป็นพลเมืองที่ดี

9. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. Power Point รูปภาพทรัพยากรในการผลิตสินค้า
3. ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์
4. ใบความรู้ที่ 1.2 เรื่อง ทฤษฎี Laissez-faire ของ อדם สมิท ขอบข่ายและเป้าหมายของ เศรษฐศาสตร์
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์
6. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ทฤษฎี Laissez-faire ของอดัม สมิท ขอบข่ายและเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์
7. ใบกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง วาดภาพความต้องการของฉันทัน
8. ใบกิจกรรมที่ 1.2 เรื่อง แผ่นพับความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์	- นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 - นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1.1 - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1.2	- ใบงานที่ 1.1 - ใบงานที่ 1.2 - ใบกิจกรรมที่ 1.1 - ใบกิจกรรมที่ 1.1	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ทักษะการทำงานร่วมกัน	- สังเกตพฤติกรรมการ ปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - ประเมินทักษะการทำงาน ร่วมกัน	- แบบบันทึกพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - แบบประเมินทักษะการ ทำงานร่วมกัน	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ที่ 1.1

ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

ความหมายของเศรษฐศาสตร์

ด้วยเหตุที่มนุษย์มีความต้องการมากจนไม่มีขีดจำกัด แต่ทรัพยากรมีอยู่จำกัด ทำให้มนุษย์ไม่สามารถนำทรัพยากรมาบำบัดความต้องการของตนเองได้อย่างพอเพียง จึงต้องมีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

เศรษฐศาสตร์ คือ ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการที่มนุษย์และสังคมเลือกใช้วิธีการในการนำเอาทรัพยากรการผลิตซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดมาผลิตสินค้าและบริการเพื่อบำบัดความต้องการและหาวิถีทางที่จะจำแนกแจกจ่ายสินค้าและบริการที่ผลิตไปยังประชาชนทั่วไป

โดยธรรมชาติมนุษย์มีความต้องการตลอดเวลา และไม่มีที่สิ้นสุด แต่จำนวนสินค้าและบริการมีจำกัด ทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างสินค้า บริการและความต้องการ จึงเกิดการเลือกที่จะต้องตอบสนองความต้องการ ในการเลือกทำอะไรสิ่งหนึ่งทำให้หมดโอกาสที่จะทำสิ่งอื่นไปโดยปริยาย เราเรียกว่าสูญเสียโอกาส

ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การผลิต การแลกเปลี่ยน การบริโภค และการจัดสรรผลผลิต ผู้ศึกษาจะเข้าใจถึงการดำเนินงานของระบบเศรษฐกิจ และกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสามารถใช้ความรู้ไปปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมให้ดีขึ้น

1. เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ

ด้วยมนุษย์ประสบปัญหาความขาดแคลนในทรัพยากรประเภทต่าง ๆ เพราะประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่สมดุลกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ต้องแก่งแย่งแข่งขันกันสูง คนรวยมีโอกาสบริโภคมากกว่าคนจน ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคม เศรษฐศาสตร์ จึงเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรให้กระจายสู่ประชาชนทุกคนขึ้นอย่างทั่วถึง

2. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น

- ➡ การเลือกซื้อสินค้าโดยการพิจารณาตัดสินใจ ได้แก่ ราคาสินค้า คุณภาพ ความพึงพอใจ จำนวนเงินที่มีอยู่
- ➡ การควบคุมค่าใช้จ่ายในครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินประจำวันได้ เช่น ทำบัญชีรายรับและรายจ่าย รู้จักใช้จ่ายและเก็บออม

ความสำคัญและประโยชน์
ของเศรษฐศาสตร์ระดับต่าง ๆ

ผู้บริโภค

รู้จักเลือกสินค้าและบริการ
ให้สัมพันธ์กับรายได้

ได้รับความพอใจสูงสุดในการเลือก
บริโภคสินค้าและบริการ

เกิดการรอบคอบในการใช้จ่าย

รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

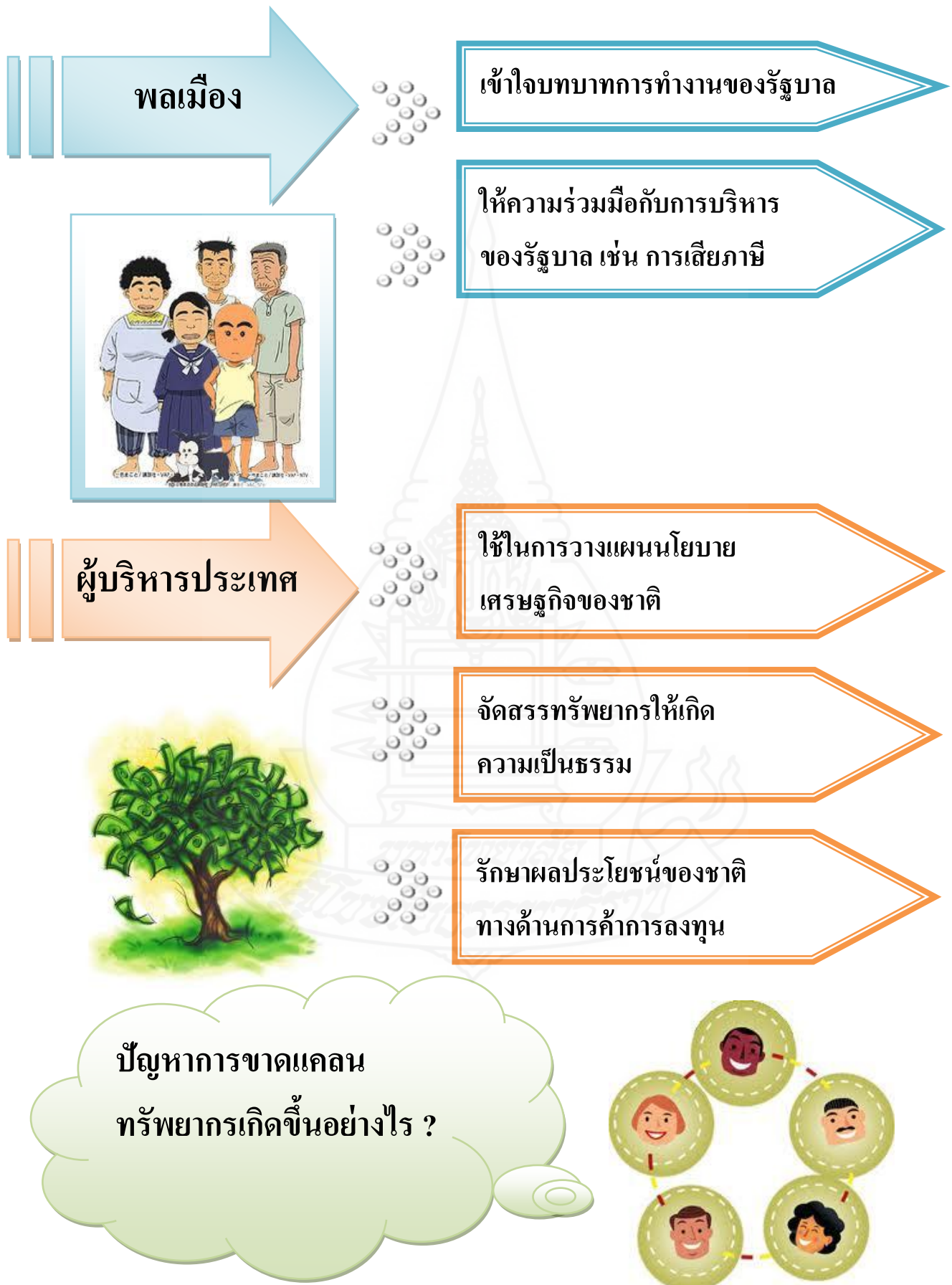
ผู้ผลิต

เลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่
ให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด (กำไร)

ตัดสินใจใช้ปัจจัยการผลิตที่มี
ต้นทุนต่ำและได้ผลกำไรสูงสุด

ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์
มาแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

ใบความรู้ที่ 1.2

เศรษฐศาสตร์ : ศาสตร์สากลของโลก และทฤษฎี Laissez-faire ของ อัดัม สมิท

แนวคิดของอัดัม สมิท บิดาแห่งวิชาเศรษฐศาสตร์

แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ แนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์จึงได้เริ่มศึกษากันอย่างจริงจังดังจะเห็นได้จาก อัดัม สมิท (Adam Smith) ได้แต่งหนังสือเรื่อง “ความมั่งคั่งแห่งชาติ” (The Wealth of Nations) ที่กล่าวว่ารัฐบาลควรเข้ามาแทรกแซงหรือเกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้าที่น้อยที่สุด หนังสือเล่มนี้นับเป็นหนังสือทางเศรษฐศาสตร์เล่มแรกของโลก และ สมิท ได้รับการยกย่องให้เป็น บิดาแห่งวิชาเศรษฐศาสตร์

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์คลาสสิกของอัดัม สมิท ให้ความสำคัญกับแบ่งงานกันทำ เขาเชื่อว่าการแบ่งงานกันทำในกระบวนการผลิตก่อให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพ ทำให้ผลิตสินค้าได้มากขึ้นด้วยทรัพยากรเท่าเดิม ทั้งนี้เพราะแรงงานมีความชำนาญเพิ่มขึ้น แรงงานที่มีเฉพาะทำให้ประหยัดเวลาเพราะสามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยน ลักษณะงานอยู่เสมอทำให้เกิดการคิดค้นวิธีการปรับปรุงเทคนิคการผลิตที่เกิดขึ้นเนื่องจากการที่ให้คนงานแต่ละคนทำงานอย่างเดี่ยว การแบ่งงานกันทำ นี้มนุษย์มีการแลกเปลี่ยนทำให้มนุษย์สามารถมีสินค้าหลายชนิดได้โดยไม่ต้อง ลงมือทำเองหลายชนิด

ทฤษฎี Laissez-faire ของ อัดัม สมิท เสรีนิยมคลาสสิก: เสรีภาพและอิสรภาพคือเป้าหมายสูงสุด

แนวความคิด คือ สนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีภาพ (Laissez faire) เน้นการให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการดำเนินงาน และจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจซึ่งจะก่อให้เกิดผลผลิตและการขยายการจ้างงานเป็นการผลิตขนาดใหญ่ มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดและตามศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ โดยประชาชนจะเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ที่ได้รับเอง อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้ทุกคนคำนึงการผลิตและบริโภค โดยรัฐบาลเข้าไปแทรกแซงกิจการให้น้อยที่สุด อาจมีหน้าที่เพียงรักษาความสงบ อำนาจความสะดวกในการผลิตเท่านั้น ก็ทำให้ประเทศมีฐานะเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองและพัฒนาขึ้นได้

ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีภาพ(Laissez faire)

- 1.เอกชนมีเสรีภาพในการเลือกตั้ง เลือกตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- 2.กำไรและระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจในการทำงานทำให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีภาพ(Laissez faire)

- 1.ก่อให้เกิดปัญหาการเหลื่อมล้ำอันเนื่องมาจากความสามารถที่แตกต่างกันทำให้การหารายได้ไม่เท่ากัน
2. กลไกทางการตลาดยังไม่ใช่เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ
- 3.การใช้ระบบการแข่งขันหรือกลไกราคาอาจทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจอย่างสิ้นเปลือง

ขอบข่ายและเป้าหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

ขอบข่ายของวิชาเศรษฐศาสตร์

1.เศรษฐศาสตร์จุลภาค

เน้นศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ระดับย่อย เช่น ระดับผู้บริโภค ระดับ
ครอบครัว หรือการผลิตภาคเอกชน

2.เศรษฐศาสตร์มหภาค

เน้นศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม หรือ
ระดับประเทศ เช่น การว่างงานของคนทั้งประเทศ การ
จัดทำงบประมาณแผ่นดินประจำปี ปัญหาเงินเพื่อ
รายได้ประชาชาติ การออมและการลงทุน เป็นต้น

ขอบข่ายของวิชาเศรษฐศาสตร์

วิชาเศรษฐศาสตร์มีขอบข่ายในเรื่องของการผลิต การบริโภค การแบ่งสรร การ
แลกเปลี่ยน เพื่อวัตถุประสงค์ปลายทางคือ การกินดีอยู่ดี ความต้องการ เป็นพื้นฐาน
สำคัญที่ทำให้เกิดวิชาเศรษฐศาสตร์ และปัญหารากฐานทางเศรษฐกิจก็เกิดขึ้นด้วยเพราะ
ความต้องการของคนเรามีอยู่มากมาย โดยแบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น

1. มุ่งทำความเข้าใจในพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ เพื่อใช้ความรู้นั้นให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตน
2. มุ่งทำความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมถึงสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
3. มุ่งศึกษาเพื่อช่วยให้รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับปัญหาเศรษฐกิจต่างๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเศรษฐกิจของประเทศและของรัฐบาลเองด้วย

กิจกรรมที่ 1.1 “วาดภาพความต้องการของฉัน”

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงความต้องการของมนุษย์ในการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ และไม่มีที่สิ้นสุด
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่มีจำกัด กับความต้องการที่ไม่สิ้นสุด
3. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ถึงแนวทางในการแก้ปัญหา
4. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับวาดภาพ
2. ปากกาและดินสอ
3. สีไม้สำหรับระบายภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 5 คน
2. ครูแจกกระดาษสำหรับวาดภาพ ปากกาและดินสอ และสีไม้สำหรับระบายสี
3. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการวาดภาพ “ความต้องการของฉัน” โดยมีการแบ่งหน้าที่กันตามความถนัด เช่น คนที่เก่งเรื่องคิด จินตนาการ ศิลปะ วาดภาพ
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานร่วมกันในชั้นเรียน และแลกเปลี่ยนแนวความคิดกัน ในแนวทางการแก้ปัญหา เรื่องของการมีทรัพยากรที่มีจำกัด แต่มนุษย์มีความต้องการที่ไม่สิ้นสุด

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากผลงานภาพวาด “ความต้องการของฉัน”
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แบบประเมินผลงาน
ภาพความต้องการของฉันทัน

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนออย่างขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนออย่างขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนออย่างขาดความชัดเจน
3. การออกแบบภาพวาด	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

กิจกรรมที่ 1.2 “แผ่นพับความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์”

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์เนื้อหา และสรุปเป็นความรู้เพื่อจัดทำแผ่นพับได้
2. เพื่อให้นักเรียนเผยแพร่ความรู้ที่ได้จัดทำให้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน และในโรงเรียนได้
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับทำแผ่นพับ
2. ปากกาและดินสอ
3. สีไม้สำหรับระบายภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถกลุ่มละ 5 คน
2. ครูแจกกระดาษสำหรับทำแผ่นพับ ปากกาและดินสอ และสีไม้สำหรับระบายสี
3. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการจัดทำแผ่นพับตามเนื้อหาที่ได้ศึกษามา
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานร่วมกันในชั้นเรียน และแลกเปลี่ยนแนวความคิดกัน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจาก แผ่นพับ เรื่อง “ความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์”
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการสังเคราะห์งานเป็นรูปแบบแผ่นพับ
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แบบประเมินผลงาน
แผ่นพับความรู้พื้นฐานเศรษฐศาสตร์

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนอยังขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน
3. การออกแบบแผ่นพับ	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

ชื่อ-สกุล.....

เลขที่.....ชั้น.....วันที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปผลการศึกษาค้นคว้าจากใบความรู้แล้วเขียน แผนผังความคิด (Mind map)

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

แบบประเมินผลงาน (ใบงานที่ 1.1)
เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับ จุดประสงค์ที่ กำหนด	ผลงานสอดคล้อง กับจุดประสงค์ ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับ จุดประสงค์เป็นส่วน ใหญ่	ผลงานสอดคล้อง กับจุดประสงค์ บางประเด็น	ผลงานไม่ สอดคล้องกับ จุดประสงค์
2. ความถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง ครบถ้วน	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง เป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของ ผลงานไม่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
3. ความคิด สร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึง ความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ เป็นระบบ	ผลงานมีแนวคิด แปลกใหม่แต่ยังไม่ เป็นระบบ	ผลงานมีความ น่าสนใจแต่ยังไม่มี แนวคิดแปลกใหม่	ผลงานไม่แสดง แนวคิดใหม่

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง เศรษฐศาสตร์ : ศาสตร์สากลของโลก และทฤษฎี Laissez-faire ของ อัดัม สมิธ
และขบข่าย เป้าหมายวิชาเศรษฐศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

อาดัม สมิธ ได้แต่งหนังสือ
เรื่อง “ความมั่งคั่งแห่งชาติ”
ซึ่งมีความหมายและ
ความสำคัญอย่างไรกับวิชา
เศรษฐศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปทฤษฎี Laissez-faire
ของ อัดัม สมิธ ว่ามีแนวคิด
และหลักการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้ยกตัวอย่างความต้องการ
ทั่วไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด

.....

.....

.....

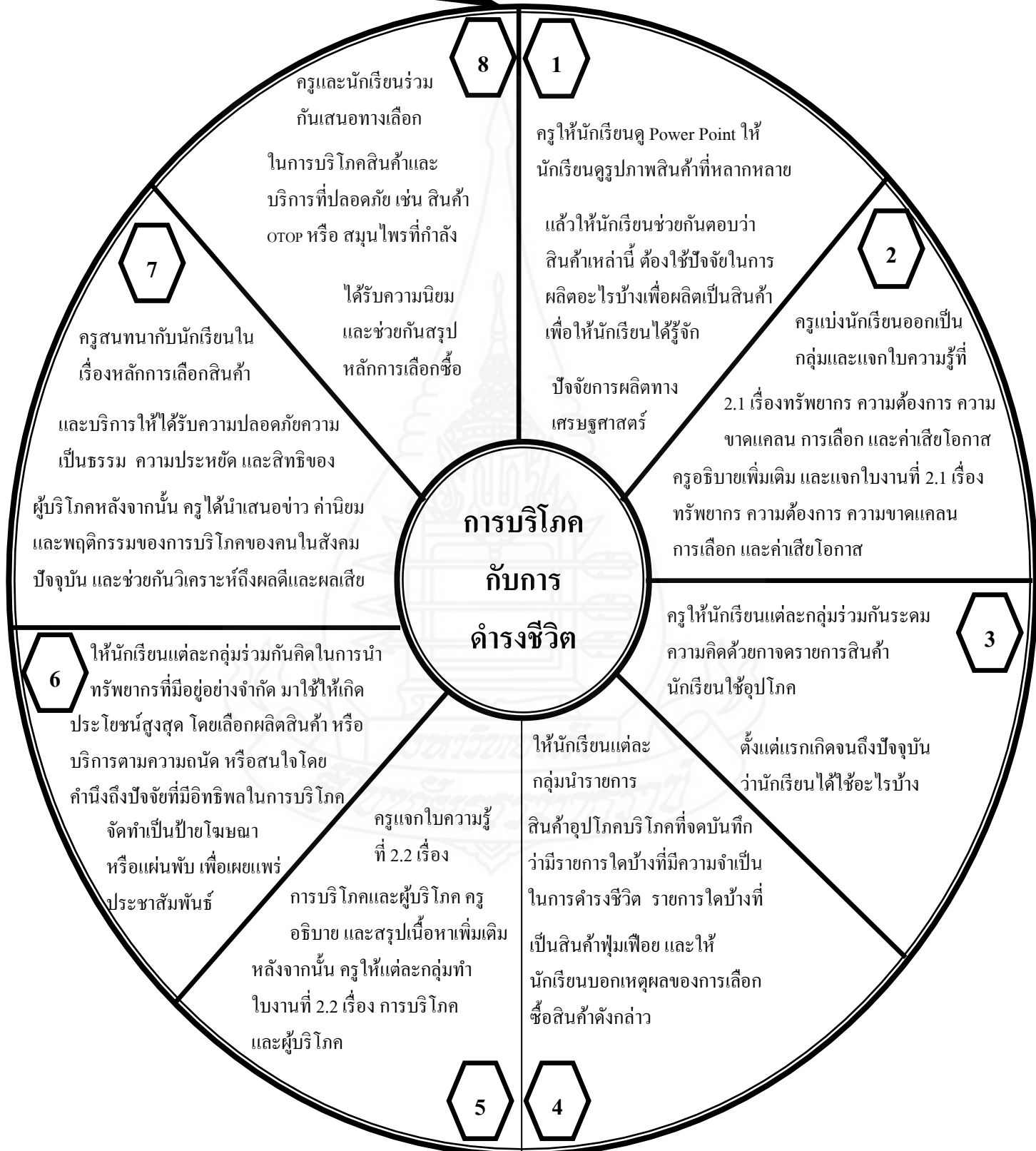
.....

Diagram illustrating two ways to express needs:

- Top Path (Blue):** A blue box on the left contains the text "ให้ยกตัวอย่างความต้องการเฉพาะอย่างย่อที่มีที่สิ้นสุดได้" (Give an example of a specific, concise need that can be summarized). A blue arrow points from this box to a large blue-bordered box on the right, which contains four horizontal dotted lines for writing.
- Bottom Path (Red):** A red box on the left contains the text "ให้ยกตัวอย่างความต้องการที่อาจกลายเป็นนิสัย" (Give an example of a need that may become a habit). A red arrow points from this box to a large red-bordered box on the right, which contains four horizontal dotted lines for writing.

A faint watermark of the Thai Royal Seal is visible in the background.

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การบริโภคกับการดำรงชีวิต

รายวิชา สังคมศึกษา 2

รหัสวิชา ส 21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค

เรื่อง การบริโภคกับการดำรงชีวิต

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.1/2 วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มนุษย์โดยทั่วไปมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาโดยไม่มีขอบเขต ซึ่งทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการตัดสินใจในการผลิต การกระจายและการแลกเปลี่ยนเกิดจากความพยายามที่จะสนองความต้องการอันไม่จำกัดของมนุษย์

ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทรัพยากรการผลิต หรือ ปัจจัยการผลิต หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ เนื่องจากทรัพยากรทุกชนิดนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง จึงเป็นทางเลือก ประกอบกับการขาดสมดุลระหว่างทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ จึงต้องมีการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นที่พึงพอใจของคนส่วนใหญ่ ส่วนทางด้านบริโภคก็ต้องตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีประโยชน์ หรือให้ความพอใจแก่ตนเพื่อให้คุ้มค่าเงินที่จ่ายไป

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้
- 2) อธิบายถึงความหมายและความสำคัญของปัจจัยในการผลิตได้
- 3) อธิบายความหมายและความสำคัญของการบริโภค ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค และหลักการในการบริโภคที่ดีได้
- 4) อธิบายกฎหมายของการคุ้มครองผู้บริโภคและสิทธิของผู้บริโภคได้

5) บอกถึงค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมการบริโภคดังกล่าว

6) เห็นคุณค่า และความสำคัญของการรู้จักเลือกบริโภคที่ดี เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส
- 2) ความหมายและความสำคัญของปัจจัยในการผลิต
- 3) ความหมายและความสำคัญของการบริโภค ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค และหลักการในการบริโภคที่ดี

4) กฎหมายของการคุ้มครองผู้บริโภคและสิทธิของผู้บริโภค

5) ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมการบริโภค

ทักษะ/กระบวนการ

- 1) การจำแนก การให้เหตุผล การแก้ปัญหา การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
- 2) ทักษะการทำงานร่วมกัน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- กระบวนการสืบค้นข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) มีวินัย

2) ใฝ่เรียนรู้

3) อยู่อย่างพอเพียง

4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

1) รายงานการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิต

2) ป้ายโฆษณา หรือแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

8. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT)

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ CONNECT (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนดู Power Point ให้นักเรียนดูรูปภาพสินค้าที่หลากหลาย ได้แก่ เสื้อผ้า กระเป๋า รถยนต์ ข้าวผัด ฯลฯ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า สินค้าเหล่านี้ ต้องใช้ปัจจัยในการผลิตอะไรบ้างเพื่อผลิตเป็นสินค้า เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักปัจจัยในการผลิตทางเศรษฐศาสตร์

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ EXAMINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถ กลุ่มละ 5 คนและแจกใบความรู้ที่ 2.1 เรื่องทรัพยากร ความต้องการ ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส ครูอธิบายเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาในเนื้อหาของบทเรียน

2.2 ครูแจกใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการ ความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส และปัจจัยในการผลิต เพื่อให้นักเรียนได้ระดมความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด IMAGE (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดด้วยการจดรายการสินค้าที่นักเรียนใช้อุปโภค และบริโภค ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบัน ว่านักเรียนได้ใช้อะไรบ้าง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอดด้วยข้อมูล INFORM (เน้นสมองซีกซ้าย)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำรายการสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดบันทึกว่ามีรายการใดบ้างที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิต รายการใดบ้างที่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และให้นักเรียนบอกเหตุผลของการเลือกซื้อสินค้าดังกล่าว หลังจากนั้นครูร่วมกันสรุปกับนักเรียนในเรื่องของการเลือกบริโภค และหลักการเลือกสินค้าเพื่ออุปโภคบริโภคที่ดีของผู้บริโภคในสังคมปัจจุบัน

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด PRACTICE (เน้นสมองซีกซ้าย)

5.1 ครูแจกใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง การบริโภคและผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และ สิทธิผู้บริโภค ครูอธิบาย และสรุปเนื้อหาเพิ่มเติม

5.2 ครูให้แต่ละกลุ่มทำ ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การบริโภค และผู้บริโภค

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานตามความถนัดความสนใจ EXTEND (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเลือกผลิตสินค้า หรือบริการตามความถนัด หรือสนใจโดยคำนึงถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการบริโภคโดยคำนึงถึงคำถามว่า ผลิตอะไร ผลิตอย่างไร ผลิตเพื่อใคร หลังจากนั้นนำข้อมูลไปจัดทำเป็นป้ายโฆษณา หรือแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์ประยุกต์ REFINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

7.1 ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องหลักการเลือกสินค้าและบริการให้ได้รับความปลอดภัย ความเป็นธรรม ความประหยัด และสิทธิของผู้บริโภค

7.2 ครูได้นำเสนอข่าว ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน และช่วยกันวิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียดังกล่าว

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่น PERFORM (เน้นสมองซีกขวา)

ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอทางเลือกในการบริโภคสินค้าและบริการที่ปลอดภัย เช่น สินค้า OTOP หรือ สมุนไพรที่กำลัง ได้รับความนิยม และช่วยกันสรุปหลักการเลือกซื้อ

9. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. Power Point รูปภาพสินค้าและบริการ
3. ข่าว “เรื่องการบริโภค”
4. ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการ ความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส และปัจจัยในการผลิต
5. ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง การบริโภคและผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และสิทธิผู้บริโภค
6. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการ ความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส และปัจจัยในการผลิต
7. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การบริโภคและผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และสิทธิผู้บริโภค
8. ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง ธุรกิจจำลอง

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การบริโภคกับการดำรงชีวิต	- นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 - นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2.1	- ใบงานที่ 2.1 - ใบงานที่ 2.2 - ใบกิจกรรมที่ 2.1	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ทักษะการทำงานร่วมกัน	- สังเกตพฤติกรรมการ ปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - ประเมินทักษะการทำงาน ร่วมกัน	- แบบบันทึกพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - แบบประเมินทักษะการ ทำงานร่วมกัน	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ที่ 2.1

ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากร ความต้องการ
ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส

วิชาเศรษฐศาสตร์ มีที่มาจากปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ ความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด และทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตที่มีจำกัด เมื่อเทียบกับความต้องการของมนุษย์ จึงก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนขึ้นในสังคม

ความต้องการมีไม่จำกัด

มนุษย์โดยทั่วไปมีความต้องการ อยู่ตลอดเวลาโดยไม่มีขอบเขต เช่น เมื่อมีปัจจัยสี่คือ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัยเพียงพอแล้วก็อยากได้สิ่งอำนวยความสะดวกสบาย สิ่งที่ทำให้ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ สิ่งที่จะเชิดหน้าชูตา และยกระดับฐานะทางสังคมของตนและอื่นๆ ต่อไปอีกไม่มีที่สิ้นสุด กิจกรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการตัดสินใจในการผลิต การกระจายและการแลกเปลี่ยนเกิดจากความพยายามที่จะสนองความต้องการอันไม่จำกัดของมนุษย์

ความต้องการในทางเศรษฐศาสตร์ (economic wants) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งบางสิ่งบางอย่างที่มีอยู่แล้ว แต่ไม่เพียงพอหรือไม่มีอยู่เลย และเราต้องมีเงินพอที่จะซื้อหามาได้ ความต้องการของมนุษย์เป็นพื้นฐานเบื้องต้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ คือ การผลิต การกระจาย การแลกเปลี่ยน และการบริโภค

ความต้องการในทางเศรษฐศาสตร์ จำเป็นต้องสัมผัสได้และสามารถวัด หรือคำนวณมูลค่าเป็นเงินได้ แต่มีความต้องการหลายประเภทที่ไม่สามารถสัมผัสและคำนวณมูลค่าเป็นตัวเงินได้ เช่น ความรักจากพ่อแม่ การยอมรับจากเพื่อนร่วมชั้น ความเคารพนับถือจากเพื่อนบ้าน ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จึงไม่จัดเป็นความต้องการทางเศรษฐศาสตร์

ความขาดแคลน

ความขาดแคลนเป็นภาวะที่ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ มีไม่พอเพียงที่จะสนองความต้องการของมนุษย์ ความขาดแคลนทรัพยากรทำให้เกิดปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจขึ้นในสังคมและทุกระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัญหาว่าจะผลิตอะไร ผลิตมากน้อยเท่าใด ปัญหาว่าจะผลิตอย่างไร จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุด และปัญหาว่าจะผลิตเพื่อใคร คือ ใครควรจะได้รับประโยชน์จากสินค้าที่ผลิตได้ หรือแบ่งปันสินค้าไปให้ใครบ้าง

หากเรามีทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์มากมายหรือไม่จำกัด เราก็สามารถผลิตสินค้าและบริการสนองตอบความต้องการของคนในประเทศได้อย่างเพียงพอ ปัญหาความขาดแคลนในประเทศต่างๆ ก็ย่อมไม่เกิดขึ้น แต่ในความเป็นจริงนั้น ความขาดแคลนและปัญหาเศรษฐกิจยังคงมีอยู่ทั่วโลก เนื่องจากทรัพยากรการผลิตของประเทศต่างๆ มีอยู่อย่างจำกัด แต่ความต้องการของคนเรามีมากมาย ไม่จำกัดนั่นเอง

การเลือก

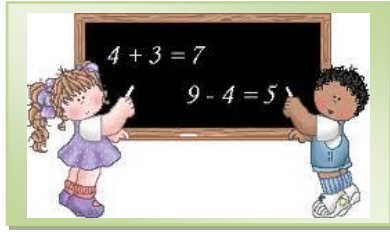
ปัญหาการขาดแคลนและการเลือก มักไปด้วยกัน บุคคลแต่ละคน หน่วยธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนสังคมโดยรวม ต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกหนึ่ง บุคคลต้องเลือกระหว่างการทำงานทำหรือการศึกษาต่อ ระหว่างการไปดูภาพยนตร์หรือไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ธุรกิจต่าง ๆ ต้องทำการตัดสินใจว่าควรซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ไหน ควรผลิตสินค้าอะไรออกจำหน่าย ควรว่าจ้างอย่างไร ควรสร้างโรงงานใหม่หรือไม่

ค่าเสียโอกาส

การเลือกทุกกรณีจะมีต้นทุนการเลือก เรียกว่า ค่าเสียโอกาส ซึ่งหมายถึงมูลค่าของทางเลือกที่ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากร ที่ต้องเสียสละไปเมื่อได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกอื่น ตัวอย่าง เช่น มีที่ดินอยู่แปลงหนึ่งถ้าให้เขาเช่าจะได้ค่าเช่าปีละ 60,000 บาท ถ้าปลูกผักจะมีรายได้ปีละ 12,000 บาท และถ้าปลูกพืชไร่จะมี และถ้าปลูกพืชไร่จะมีรายได้ปีละ 10,000 บาท

ตัวอย่างค่าเสียโอกาส

1. ถ้าปลูกผัก มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นค่าเช่าปีละ 60,000 บาท (รายได้จากค่าเช่าสูงกว่ารายได้จากการปลูกผักและปลูกพืชไร่)
2. ถ้าให้เขาเช่า มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นรายได้จากการปลูกผักปีละ 12,000 บาท (รายได้จากการปลูกผักสูงกว่าการปลูกพืชไร่)
3. ถ้าปลูกพืชไร่ มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นค่าเช่าปีละ 60,000 บาท (รายได้จากค่าเช่าสูงกว่ารายได้จากการปลูกผัก)

ปัจจัยสำคัญในการผลิตสินค้า

ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ หรือ ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง สิ่งที่น่ามาใช้ประกอบกันในการผลิตสินค้าและบริการ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

ทุน รวมถึงเครื่องมือ
เครื่องจักร อุปกรณ์ และ
สถานที่ที่ใช้ในการผลิต

ที่ดิน รวมถึงสิ่งที่
เกิดขึ้นจากธรรมชาติ
มนุษย์ไม่ได้สร้างขึ้น

ผู้ประกอบการ คือ ผู้ที่
นำที่ดิน ทุน แรงงาน
มาร่วมดำเนินการผลิต

แรงงาน รวมถึงกำลัง
กายและกำลังความคิด
ของคนที่ใช้ในการผลิต

ใบความรู้ที่ 2.2

การบริโภคและผู้บริโภค

การบริโภค หมายถึง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การบริโภคในทางเศรษฐศาสตร์จึงมิได้หมายถึงเฉพาะการรับประทานอาหารเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการใช้สินค้าและบริการสนองความต้องการของผู้บริโภคโดยวิธีการอื่นๆ ด้วย

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ซื้อสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของตน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของผู้บริโภค คือ ความพอใจสูงสุดจากการบริโภคสินค้าและบริการที่ซื้อมา

หลักการและวิธีเลือกสินค้าและบริการ

1. **ความประหยัด** การบริโภคตามความเหมาะสม ไม่เกินความจำเป็น
2. **ประโยชน์** หรือ อรรถประโยชน์ พิจารณาว่าสินค้าหรือบริการนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องบริโภคมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตหรือไม่
3. **คุณภาพและราคา** สินค้าและบริการโดยทั่วไปที่มีคุณภาพสูงมักจะมีราคาสูงตามไปด้วย แม้แต่สินค้าประเภทเดียวกันก็มีคุณภาพแตกต่างกัน
4. **ความปลอดภัย** ผู้บริโภคจะต้องดูฉลากก่อนการบริโภค โดยคำนึงถึงส่วนผสม และวันหมดอายุ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค

1. **รายได้ของตนเองและครอบครัว** คือ ผู้มีรายได้น้อยมักมีพฤติกรรมการบริโภคภายในขีดจำกัดของรายได้ สินค้าและบริการที่บริโภคมักเป็นไปตามความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในขณะที่ผู้มีรายได้สูงมักมีพฤติกรรมในการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากขึ้นตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น
2. **ค่านิยมในการบริโภค** ทำให้เกิดรสนิยมหรือนิสัยในการบริโภคที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่แตกต่างกันออกไปทั้งประเภทและรูปแบบสินค้า
3. **ระดับการศึกษา** เมื่อผู้บริโภคมีการศึกษาสูงขึ้นอาจมีความรอบคอบในการบริโภคมากขึ้น โดยเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็นและให้ประโยชน์ที่แท้จริงมากกว่าการพิจารณาเฉพาะรูปลักษณ์ภายนอกสินค้า
4. **การขัดเกลาทางสังคม** พฤติกรรมการบริโภคของบุคคลเกิดขึ้นจากพื้นฐานความคิดของบุคคลนั้น ซึ่งสถาบันสังคมจะขัดเกลาให้บุคคลมีพฤติกรรมการบริโภค

ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคในสังคมปัจจุบัน

1. การเลียนแบบ
2. การนิยมบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยและสินค้าจากต่างประเทศ
3. การบริโภคสินค้าที่ไม่ถูกสุขลักษณะ
4. การบริโภคสินค้าอย่างสิ้นเปลือง

กฎหมายของการคุ้มครองผู้บริโภค

การคุ้มครองผู้บริโภค หมายถึง การป้องกันดูแลประชาชนซึ่งเป็นผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัย ความเป็นธรรม และความประหยัด ในการบริโภคสินค้าและบริการ

ความปลอดภัย คือ เมื่อนำสินค้าและบริการไปใช้จะต้องไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ความเป็นธรรม คือ การที่ผู้ผลิตหรือผู้ขาย หรือผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องไม่หลอกลวงผู้บริโภคด้วยกลวิธีต่าง ๆ

ความประหยัด คือ การส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โดยไม่กำหนดราคาสินค้าในลักษณะที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนในมูลค่าสูงกว่าราคา ที่แท้จริงของสินค้าและบริการนั้น ๆ

สิทธิของผู้บริโภค

1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสาร รวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ หมายความว่า ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าและบริการได้ตามความสมัครใจ ปราศจากการบีบบังคับด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ หมายความว่า สินค้าและบริการที่ผู้บริโภคได้รับจะต้องมีสภาพและคุณภาพได้มาตรฐาน
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา หมายความว่า ในกรณีที่มีการซื้อสินค้าและบริการต้องมีการทำสัญญากัน ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะได้รับข้อสัญญาที่ไม่เป็นการเอาเปรียบจากผู้ขาย
5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณา และชดเชยความเสียหาย หมายความว่า เมื่อมีการละเมิดสิทธิ 4 ประการแรก ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะดำเนินการร้องเรียน และฟ้องร้อง เพื่อให้มีการชดเชย ความเสียหายที่เกิดขึ้น

กิจกรรมที่ 2.1 “ธุรกิจจำลอง”

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามา นำมาวางแผนการประกอบธุรกิจได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอธุรกิจของตนเองที่จัดตั้งขึ้นโดยการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับทำแผ่นป้าย หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์
2. ปากกาและดินสอ สีสำหรับระบายภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบความสามารถกลุ่มละ 5 คน
2. ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน การประกอบธุรกิจของตนเอง ว่าต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง และการดำเนินการอย่างไร
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ของธุรกิจตนเอง อาจจะเป็นแผ่นป้ายโปสเตอร์ หรือแผ่นพับ
4. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลธุรกิจของตนเอง และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจาก ป้ายประชาสัมพันธ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกการสืบเสาะหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

**แบบประเมินผลงาน
ป้ายประชาสัมพันธ์**

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนอยังขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน
3. การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง ทรัพยากร ความต้องการ ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

บริษัท 108 กระเป๋า

มีทั้ง

กระเป๋าหนัง กระเป๋าผ้า ซึ่งเน้นความทันสมัย ซึ่งเหมาะกับผู้บริหาร โภคกิจเป็นนักเรียน นักศึกษา วัยรุ่น ผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน มีที่ดินในการสร้างโรงงาน 2 ไร่ ใช้เงินในการลงทุนสามร้อยล้านบาท บริษัทมีแผนกต่างๆ เช่น แผนกประชาสัมพันธ์ แผนกส่งสินค้า แผนกการตลาด แผนกออกแบบและตัดเย็บ แผนกบัญชี แผนกตรวจสอบบัญชี ผู้จัดการบริษัท 108 กระเป๋า จำกัด จะเป็นผู้บริหารจัดการระบบงานทั้งหมด ซึ่งในแต่ละปีบริษัทจะได้กำไรยี่สิบล้านบาทถึงยี่สิบห้าล้านบาท

เมื่อบริษัทตั้งขึ้นมาได้ 9 ปี บริษัทมีปัญหาเนื่องจากคนงานในฝ่ายออกแบบและตัดเย็บมีจำนวน ไม่พอต่อการตัดเย็บกระเป๋า และหนังสำหรับตัดเย็บกระเป๋าบางชนิดขาดตลาด ทำให้ไม่สามารถผลิตกระเป๋าออกไปขายตามความต้องการของตลาดในประเทศจีน เกาหลี และอังกฤษได้

1. ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ของบริษัท 108 กระเป๋่า จำกัด คืออะไร

2. บริษัท 108 กระเป๋่า จำกัด มีปัญหาในการขาดแคลนสิ่งใดบ้าง

3. บริษัท 108 กระเป๋่า จำกัด เสียโอกาสในเรื่องใด

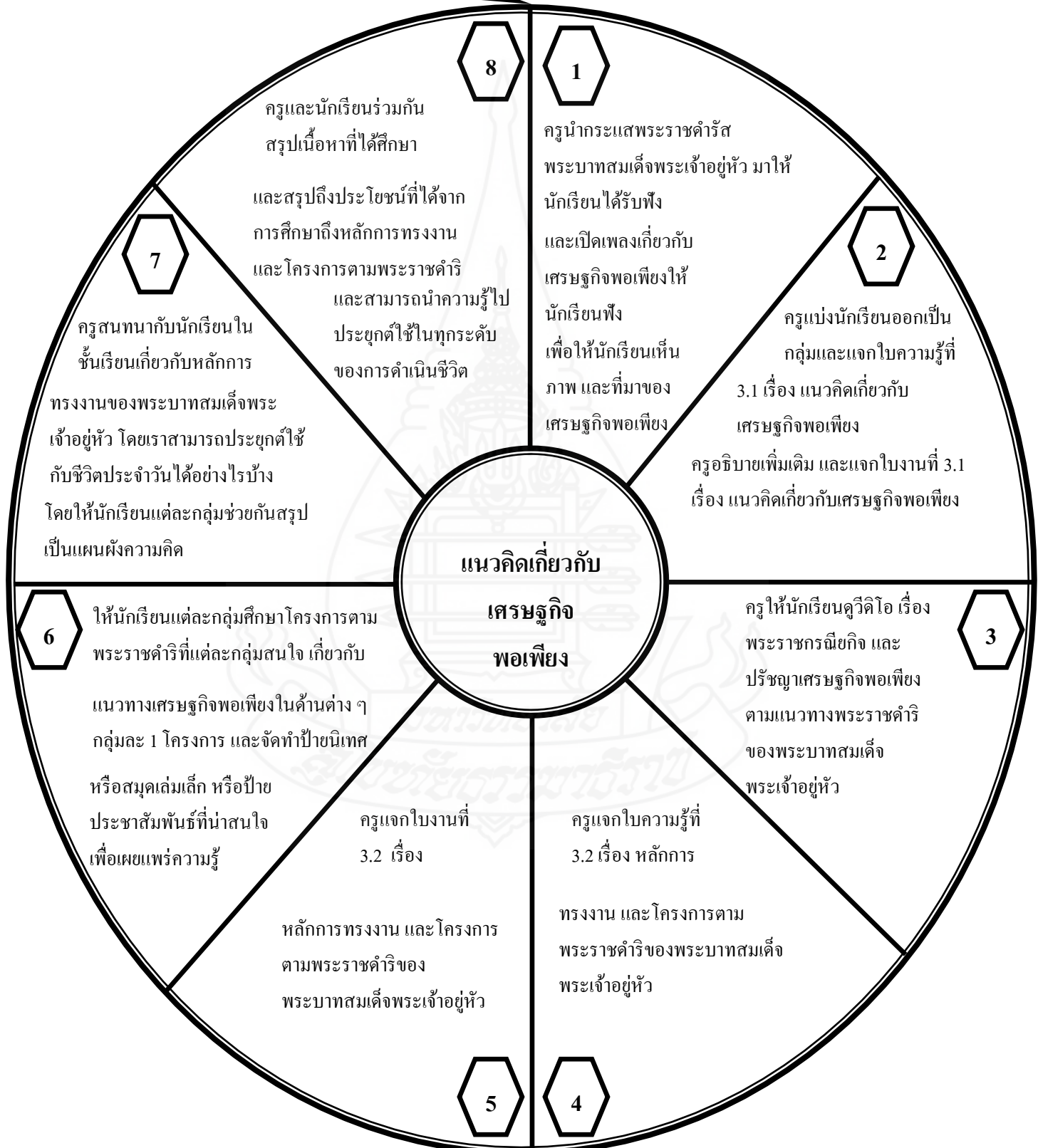

ใบงานที่ 2.2
เรื่อง การบริโภคและผู้บริโภค

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจสินค้าตามรายการที่กำหนดให้ แล้วบันทึกผลลงในตาราง แล้วให้นักเรียนเลือกสินค้า และบอกเหตุผลของการเลือกซื้อสินค้า

รายการสินค้า	ยี่ห้อ	ปริมาณ	ราคา
ชาสีพื้น	1.		
	2.		
	3.		
สบู่	1.		
	2.		
	3.		
แป้ง	1.		
	2.		
	3.		
นมกล่อง	1.		
	2.		
	3.		
น้ำมันพืช	1.		
	2.		
	3.		

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา สังคมศึกษา 2

รหัสวิชา ส 21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความพอเพียง

เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.1/3 อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาและแนวทางการดำเนินชีวิตทุกด้านในทางสายกลาง เพื่อสร้างความสมดุลแห่งการพัฒนา ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน หน่วยธุรกิจขนาดย่อมและขนาดใหญ่ในทุก ๆ ภาคของเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงในระดับประเทศ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพพึ่งพาตนเองและแก้ไขปัญหาวิกฤติต่าง ๆ ได้ และส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อย่างยั่งยืน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความเป็นมาและความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้
- 2) อธิบายหลักการเศรษฐกิจพอเพียงได้
- 3) อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริได้
- 4) เห็นคุณค่า และความสำคัญของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวัน

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- 1) ความเป็นมาและความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) หลักการเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ

ทักษะ/กระบวนการ

- 1) การจำแนก การให้เหตุผล การแก้ปัญหา การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
- 2) ทักษะการทำงานร่วมกัน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม
 - กระบวนการสืบค้นข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) อยู่อย่างพอเพียง
- 4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 1) ป้ายนิเทศ แผ่นพับ หรือสมุดเล่มเล็ก “โครงการตามพระราชดำริ”
- 2) แผนผังความคิดการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ 4 MAT)

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ CONNECT (เน้นสมองซีกขวา)

ครูนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาให้นักเรียนได้รับฟัง และเปิดเพลงเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนฟัง เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นภาพ และที่มาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ EXAMINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถ กลุ่มละ 5 คน และแจกใบความรู้ที่ 3.1 เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงครูอธิบายเพิ่มเติม และครูแจกใบงานที่ 3.1 เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด IMAGE (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง พระราชกรณียกิจ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอดด้วยข้อมูล INFORM (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแจกใบความรู้ที่ 3.2 เรื่อง หลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครูอธิบายและสรุปเนื้อหาเพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด PRACTICE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแจกใบงานที่ 3.2 เรื่อง หลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานตามความถนัดความสนใจ EXTEND (เน้นสมองซีกขวา)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาโครงการตามพระราชดำริที่แต่ละกลุ่มสนใจ เกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ กลุ่มละ 1 โครงการ และจัดทำป้ายนิเทศหรือสมุดเล่มเล็ก หรือป้ายประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจ เพื่อเผยแพร่ความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์ประยุกต์ REFINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูสนทนากับนักเรียนใน ชั้นเรียนเกี่ยวกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเราสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเป็นแผนผังความคิด

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่น PERFORM (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนภาพความคิดกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้ศึกษาและสรุปถึงประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาถึงหลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชดำริและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับของการดำเนินชีวิต

9. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. กระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
3. เพลง เศรษฐกิจพอเพียง
4. วิดีโอ เรื่อง พระราชกรณียกิจ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
5. ใบความรู้ที่ 3.1 เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
6. ใบความรู้ที่ 3.2 เรื่อง หลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชดำริ
7. ใบงานที่ 3.1 เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
8. ใบงานที่ 3.2 เรื่อง หลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชดำริ
9. ใบกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง โครงการตามพระราชดำริ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	- นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 - นักเรียนทำใบงานที่ 3.2 - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 3.1	- ใบงานที่ 3.1 - ใบงานที่ 3.2 - ใบกิจกรรมที่ 3.1	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ทักษะการทำงานร่วมกัน	- สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคลและรายกลุ่ม - ประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน	- แบบบันทึกพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคลและรายกลุ่ม - แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ที่ 3.1

ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสยาวนานมากกว่า 30 ปีแล้ว ในช่วงต้นมิได้ทรงใช้คำว่า “เศรษฐกิจ” นำหน้า แต่ได้ทรงใช้คำว่า พอมีพอกิน และคำว่า พอเพียง เริ่มต้นจากพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งต้องเน้นการสร้างพื้นฐาน คือ “ความพอมีพอกิน พอใช้” ของประชาชนส่วนใหญ่ เบื้องต้นก่อน โดยวิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ต่อมาพระองค์ได้มีพระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2517 โดยทรงเน้น “ความพอมีพอกิน” ว่า

“คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ไม่มีสิ่งใหม่แต่เราอยู่พอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพอมีพอกินไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ว่ามีความพอมีพอกิน มีความสงบเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้”

พระองค์ได้ทรงศึกษา ค้นคว้า ทดลองเกี่ยวกับงานทางด้านการเกษตรด้วยพระองค์เอง และทรงได้พบว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนในชนบทมีปัญหาคือ การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรม และระบบการปลูกพืชส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชชนิดเดียว พระองค์จึงทรงมีพระราชดำริเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ซึ่งก่อให้เกิด “ทฤษฎีใหม่” ที่ถือเป็นหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรกรรมในที่ดินขนาดเล็กและเกิดประโยชน์สูงสุด

การเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งสำคัญใน พ.ศ.2540 ของประเทศไทย ทำให้หลายภาคส่วนกลับมาหาแนวทางรอดให้กับประเทศ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสเพื่อชี้แนะแนวทางแก้ไขสถานการณ์ให้ประเทศชาติและประชาชนรอดพ้นจากความเดือดร้อน โดยทรงเพิ่มคำว่า “เศรษฐกิจ” เข้าไป จากเดิมที่ทรงใช้คำว่า “พอเพียง” อยู่แล้ว จึงเป็นที่มาของคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ในปัจจุบัน

ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาค ในการผลิต บริโภค แลกเปลี่ยน จำแนกแจกจ่าย จัดสรรผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิต ในการดำรงอยู่ของสังคมและชุมชนโดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก และมีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลของธรรมชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นเศรษฐกิจที่เน้นความพออยู่ พอกิน พอใช้ ไม่ฟุ้งเฟ้อ สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ไม่เน้นการผลิตเพื่อการค้า แต่ทำการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเองและครอบครัว หากมีส่วนเกินของผลผลิตจึงนำไปขาย โดยไม่ได้สนใจการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะทางเพื่อความมั่งคั่ง หากแต่มุ่งให้ผลิตอย่างหลากหลาย เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม

ความพอเพียง

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น

พอประมาณ

การผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

- กินไอศกรีม 1 อันก็พอแล้ว
- ซื้อตุ๊กตา 1 ตัวก็พอแล้ว
- ซื้อรถวิทยุ 1 คันก็พอแล้ว ทำให้ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

มีเหตุผล

- ✱ กินจุกอมมากไป เดี่ยวฟันผุ
- ✱ เอาแต่ซื้อของเล่น เดี่ยวเงินหมด
- ✱ ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ เดี่ยวสอบตก

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

มีภูมิคุ้มกัน

- ช่วงนี้ฝนตกบ่อย ต้องเตรียมเสื้อฝนไปโรงเรียน
- เศรษฐกิจไม่ดี ต้องรู้จักประหยัด อดออม
- ไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่กำลังระบาด ต้องรู้จักดูแลสุขภาพ

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะ นำความรู้เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการ วางแผน และความระมัดระวังในการนำแผนไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

แผนภูมิสรุปหลักการเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิด

ทางสายกลาง

แนวทางการดำรงอยู่ การปฏิบัติตนในทุกระดับ
ครอบครัว ชุมชน รัฐ – ในการพัฒนา บริหารประเทศ

หลักการ

พอประมาณ

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกันในตัว

เงื่อนไข

ความรอบรู้
รอบคอบ

คุณธรรม
ซื่อสัตย์สุจริต

ความเพียร
อดทนขยันมีสติ

เป้าประสงค์

เชื่อมโยงวิถีชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/การเมือง
สร้างสมดุล/มั่นคง/เป็นธรรม/ยั่งยืน
พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างขวางกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้นำหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้นเป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม

ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ แบบพื้นฐานกับแบบก้าวหน้า ได้ดังนี้

ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝน และประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และมีข้อสมมติว่า มีที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวจากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภค ยังชีพในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในส่วนที่เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้น ในระดับครอบครัว

อย่างไรก็ตาม แม้กระทั่งในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชนตามความเหมาะสม

ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กรเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของ การสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ

กล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น หน่วยงานใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือร่วมมือกันพัฒนา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กร และธุรกิจต่าง ๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงกลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ในที่สุด

ใบความรู้ที่ 3.2

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- (1) หลักการ**"พอเพียง"**และ**"พออยู่-พอกิน"** คือ การสร้างความ **"พออยู่"** **"พอกิน"** ให้กับคนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้ได้ส่วนก่อนเป็นลำดับแรก ความ **"พออยู่-พอกิน"** เป็นรากสำคัญของชีวิตที่พอเพียงและเป็นพื้นฐานในการที่จะพัฒนาตนเอง ชุมชน และประเทศชาติในระยะต่อไป
- (2) หลัก **"การพึ่งตนเอง"** คือ การมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถมีอาหาร ที่อยู่อาศัย เพียงพอแก้แค้นภาพและการดำรงชีพ โดยไม่ต้องตกเป็นเบี้ยล่างหรือพึ่งพาอาศัยผู้อื่น
- (3) หลักการ **"ระเบิดจากข้างใน"** คือ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงความพร้อม และการมีส่วนร่วมริเริ่มดำเนินการโดยประชาชนในพื้นที่ มิใช่การริเริ่มจากภายนอก เช่น การสนับสนุนการประกอบอาชีพ โดยการให้เทคโนโลยีชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เรียบง่ายและมีราคาถูก ชาวบ้านสามารถเรียนรู้ได้เร็วและมีไว้ใช้เอง การสนับสนุนให้ประชาชนอยู่รวมกลุ่มกัน แล้วจึงค่อยขยายการพัฒนาก้าวออกไปสู่โลกภายนอก
- (4) หลัก **"ค่อยเป็นค่อยไป"** ตามลำดับขั้นตอน คือ การดำเนินงานที่คำนึงถึงทุกปัจจัยและเงื่อนไข ให้มีความพอดี สมดุล รอบคอบ และสอดคล้องกับลักษณะของสังคมและภูมิสังคม มิใช่การดำเนินงานในลักษณะ **"ก้าวกระโดด"** หรือในแนวทางอนุรักษนิยมสุดโต่ง
- (5) หลักการ **"รวมที่จุดเดียว"** คือ การดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในรูปแบบของ **"การพัฒนาแบบผสมผสาน"** ที่ให้ผลเป็นการ **"บริการรวมที่จุดเดียว"** เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริหารงาน จากการทำคนต่างทำ มาสู่การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) หลัก **"การไม่ติดตำรา"** คือ การไม่นำเอาทฤษฎีหรือหลักวิชาการของผู้อื่นมาดำเนินการ โดยปราศจากการพิจารณาให้ถ่องแท้ ด้วยสติปัญญาว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย
- (7) หลัก **"การทำให้ง่าย"** คือ การวางแผน ออกแบบ ค้นหาวิธีการดำเนินงานที่มีลักษณะเรียบง่าย ไม่ยุ่งยาก
- (9) หลักการ **"ขาดทุน"** คือ **"กำไร"** คือ การดำเนินงานที่ยึดผลสำเร็จแห่งความ **"คุ้มค่า"** มากกว่า **"คุ้มค่า"** **"ทุน"** คำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนรวมมากกว่าผลสำเร็จที่เป็นตัวเลขอันเป็นผลประโยชน์ของกลุ่มคนส่วนน้อย ถึงเห็นผลที่ได้จากการลงทุนเพื่อประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ อันได้แก่ ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนซึ่งดีค่าเป็นตัวเงินไม่ได้ ซึ่งถ้าหากพิจารณาตามหลักเศรษฐศาสตร์แล้ว อาจจะถือว่าเป็นการลงทุนที่ขาดทุนหรือไม่คุ้มค่า

ใช้ฝึกตอบชาว ซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติให้ดูชัดถึงสกลปรกปนเปื้อนในน้ำ การปลูกป่า

1. โครงการตามพระราชประสงค์ หมายถึง โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในวงงาน ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ

2. โครงการหลวง พระองค์ทรงเจ้จะจดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาในภาคเหนือ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่มล่าง ด้วยเหตุผลพื้นที่เหล่านี้เป็นเขตแดนชาวไทยภูเขา จึงทรงมีโอกาพัฒนาชาวไทยภูเขาให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกตัดไม้ทำลายป่า เลิกทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าไม้เถื่อน ของเถื่อน ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนที่มีคุณค่าสูง ขนส่งง่าย ปลูกข้าวไร่ และเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภค รวมคุณค่าผลผลิตแล้วให้ได้คุณค่าแทนการปลูกฝิ่น

3. โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ หมายถึง โครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะและแนวทางพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ ด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงาน พร้อมทั้งการติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน

4. โครงการตามพระราชดำริ โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร โครงการตามพระราชดำรินี้ในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาสั้น และระยะเวลายาวที่มากกว่า 5 ปี ขณะเดียวกันก็มีลักษณะที่เป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการเพื่อการศึกษา ค้นคว้าทดลอง หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย เป็นต้น โครงการตามพระราชดำริหลายโครงการ พระองค์ได้ทรงนำความรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ อาทิ โครงการพระราชดำริฝนหลวง โครงการการใช้หญ้าแฝกแก้ปัญหาดินชะล้างพังทลาย โครงการแก้มลิง เป็นต้น

กิจกรรมที่ 3.1 “โครงการตามพระราชดำริ”

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในโครงการพระราชดำริ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ หรือกระดาษเพื่อจัดทำสมุดเล่มเล็ก
2. ฟิวเจอร์บอร์ด
3. ปากกาและดินสอ สีสำหรับระบายภาพ
4. กาว กรรไกร

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบละความสามารถกลุ่มละ 5 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ หรือจาก Internet เพื่อหาข้อมูลเรื่องโครงการตามพระราชดำริ และเลือกมา 1 โครงการตามที่ตนเองสนใจ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลโครงการตามพระราชดำรินำมาจัดทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สมุดเล่มเล็ก หรือป้ายนิเทศ
4. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลโครงการตามพระราชดำริ และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจาก แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สมุดเล่มเล็ก หรือป้ายนิเทศ
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกการสืบเสาะหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แบบประเมินผลงาน
สื่อประชาสัมพันธ์โครงการพระราชดำริ

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนอยังขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน
3. การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

กิจกรรมที่ 3.2 แฝงฝังความคิด

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับวาดแผนผังความคิด
2. ปากกาและดินสอ สีสำหรับระบายภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถกลุ่มละ 5 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดถึงประโยชน์ของการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยวาดเป็นแผนผังความคิด
3. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจาก แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ สมุดเล่มเล็ก หรือป้ายนิเทศ
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ความรู้ และสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แบบประเมินผลงาน

แผนผังความคิด “การประการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับ จุดประสงค์ ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้อง กับจุดประสงค์ ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับ จุดประสงค์เป็นส่วน ใหญ่	ผลงานสอดคล้อง กับจุดประสงค์ บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้อง กับจุดประสงค์
2. ความถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงาน ถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง เป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของ ผลงานไม่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
3. ความคิด สร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึง ความคิดสร้างสรรค์แปลก ใหม่ เป็นระบบ	ผลงานมีแนวคิดแปลก ใหม่แต่ยังไม่ เป็นระบบ	ผลงานมีความ น่าสนใจแต่ยังไม่มี แนวคิดแปลกใหม่	ผลงานไม่แสดง แนวคิดใหม่

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบงานที่ 3.2

เรื่อง หลักการทรงงาน และโครงการตามพระราชกรณียกิจ
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายหลักการ “พอเพียง” และ “พออยู่ พอกิน”
พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงอธิบายหลักการ “ค่อยเป็นค่อยไป”
พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

1. จงอธิบายการแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่
พร้อมทั้งวาดภาพประกอบให้สวยงาม

.....

.....

.....

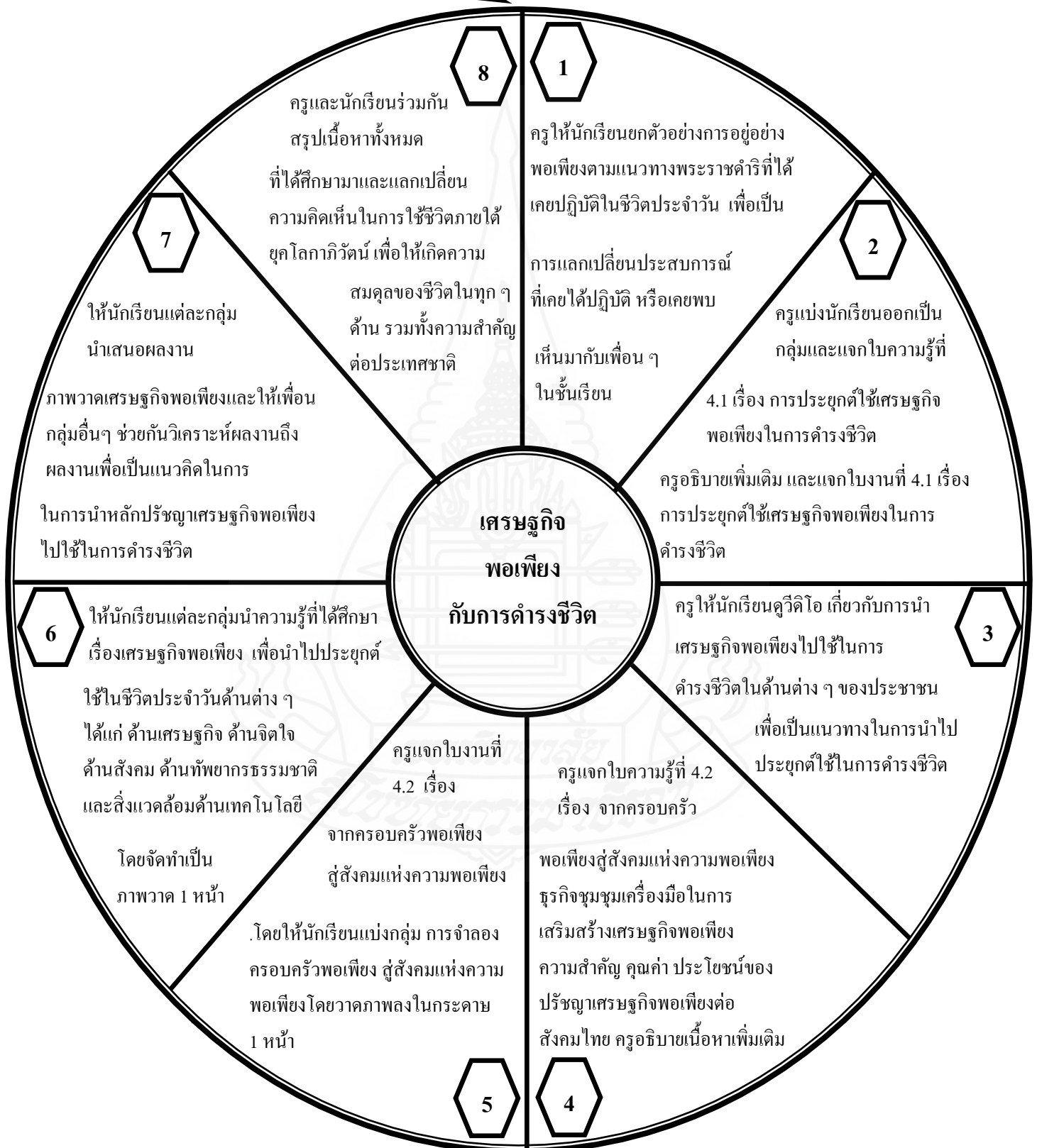
.....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำรงชีวิต

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชา สังคมศึกษา 2

รหัสวิชา ส 21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความพอเพียง

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำรงชีวิต

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.1/3 อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ

เศรษฐกิจพอเพียงจริงๆ คือหลักการดำเนินชีวิตที่จริงแท้ที่สุด กรอบแนวคิดของหลักปรัชญามุ่งเน้นความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา อันมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ สามารถประยุกต์ใช้ในทุกระดับ ตลอดจนให้ความสำคัญกับคำว่า ความพอเพียง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และจะนำไปสู่ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้
- 2) อธิบายความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทยได้
- 3) เห็นคุณค่า และความสำคัญของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และในทุกด้านต่อสังคมไทย

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- 1) การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
- 2) ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

ทักษะ/กระบวนการ

- 1) การจำแนก การให้เหตุผล การแก้ปัญหา การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
- 2) ทักษะการทำงานร่วมกัน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- กระบวนการสืบค้นข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) อยู่อย่างพอเพียง
- 4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ภาพวาดเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT)

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ CONNECT (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการอยู่อย่างพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริที่ได้เคยปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เคยได้ปฏิบัติ หรือเคยพบเห็นมากับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ EXAMINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถกลุ่มละ 5 คน และแจกใบความรู้ที่ 4.1 เรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ครูอธิบายเพิ่มเติม และให้นักเรียนทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด IMAGE (เน้นสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนดูวิดีโอ เกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ ของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอดด้วยข้อมูล INFORM (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูแจกใบความรู้ที่ 4.2 เรื่อง จากครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียง ความสำคัญ คุณค่า ประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด PRACTICE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 4.2 เรื่อง จากครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เพื่อช่วยกันระดมความคิด ในการจำลองครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียงโดยวาดภาพลงในกระดาษ 1 หน้า

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานตามความถนัดความสนใจ EXTEND (เน้นสมองซีกขวา)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ศึกษาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี โดยจัดทำเป็นภาพวาด 1 หน้า

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์ประยุกต์ REFINE (เน้นสมองซีกซ้าย)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ภาพวาดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านต่าง ๆ และให้เพื่อนกลุ่มอื่นๆ ช่วยกันวิเคราะห์ผลงานถึงผลงานเพื่อเป็นแนวคิดในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต และความสำคัญต่อสังคมไทย

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่น PERFORM (เน้นสมองซีกขวา)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ศึกษามาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการใช้ ชีวิตภายใต้ยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้เกิดความสมดุลของชีวิตในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งความสำคัญต่อประเทศชาติ

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องเศรษฐศาสตร์การบริโภคและความพอเพียง

9. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. วิดีโอ เกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ ของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต
3. ใบความรู้ที่ 4.1 เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
4. ใบความรู้ที่ 4.2 เรื่อง จากครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียง ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย
5. ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
6. ใบงานที่ 4.2 เรื่อง จากครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียง
7. ใบกิจกรรมที่ 4.1 เรื่อง การประยุกต์ ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำรงชีวิต	- นักเรียนทำใบงานที่ 4.1 - นักเรียนทำใบงานที่ 4.2 - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 4.1	- ใบงานที่ 4.1 - ใบงานที่ 4.2 - ใบกิจกรรมที่ 4.1	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ทักษะการทำงานร่วมกัน	- สังเกตพฤติกรรมการทำงาน ปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - ประเมินทักษะการทำงาน ร่วมกัน	- แบบบันทึกพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม - แบบประเมินทักษะการ ทำงานร่วมกัน	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ที่ 4.1

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิตอย่างจริงจัง ดังพระราชดำรัสว่า “...ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง...”

2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีวิตก็ตาม ดังพระราชดำรัสที่ว่า “...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพ ชอบเป็นหลักสำคัญ...”

3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์ และแข่งขันกันในการการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงดังอดีต ซึ่งมีพระราชดำรัสเรื่องนี้ว่า “...ความ สุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึงความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น...”

4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดยต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ พระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ทำให้ความชัดเจนว่า “การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้ และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีมีความสุข พอมีพอกิน เป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไป ก็คือ ให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตนเอง...”

5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลจำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากละอายต่อแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราโชวาท ว่า “...พยายาม ไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลดพยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวเองอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น ให้คงงามสมบูรณ์ขึ้น...”

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ

ด้าน
เศรษฐกิจ

ลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/ใช้ชีวิตอย่างพอควร/คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ/มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป/การเฟื่องทางเลือกสำรอง

ด้าน
จิตใจ

มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ / มีจิตสำนึกที่ดี / เอื้ออาทร ประณีประนอม / นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ด้าน
สังคม

ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน / อนุรักษ์สามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

ด้าน
เทคโนโลยี

รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) / พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน / ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

ตัวอย่างการใช้จ่ายอย่างพอเพียง

พอประมาณ

มีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ

ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล / มีความจำเป็น /
ไม่ใช้สิ่งของเกินฐานะ / ใช้อย่าง
คุ้มค่าประหยัด

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกัน

มีเงินออม / แบ่งปันผู้อื่น / ทำบุญ

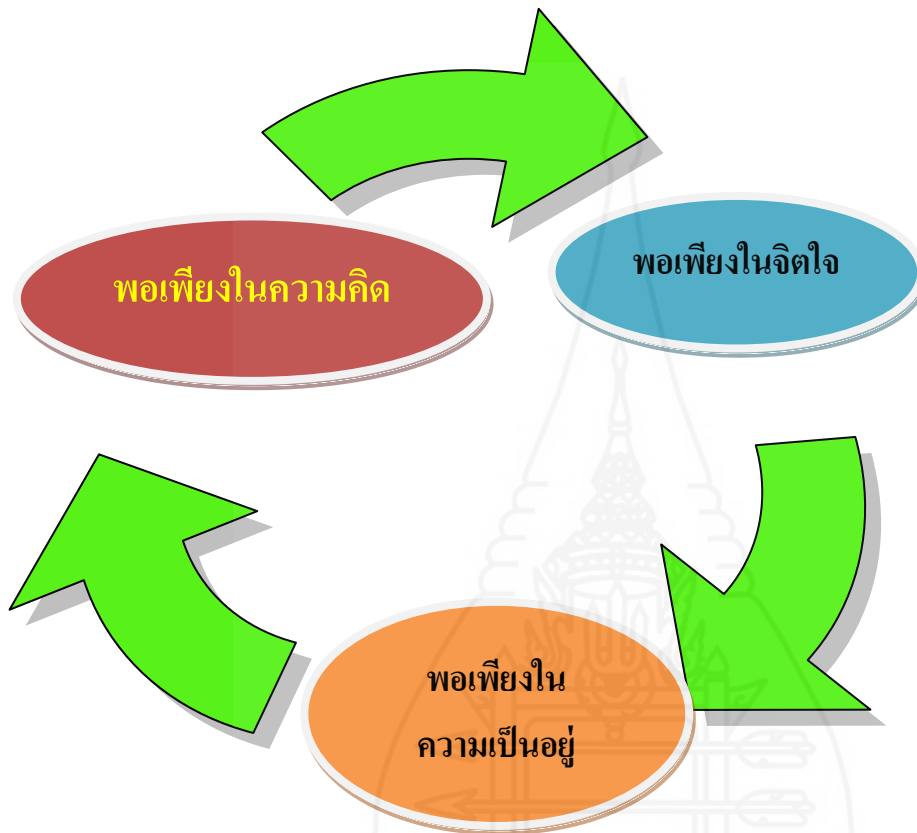

ความรู้คู่คุณธรรม

ประกอบอาชีพสุจริต ด้วยความ
ขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการ
ตัดสินใจ และดำเนินการ ต่าง ๆ
เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

มิติหลักแห่งความพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียงจริง ๆ คือหลักการดำเนินชีวิตที่จริงแท้ที่สุด กรอบแนวคิดของหลักปรัชญา มุ่งเน้นความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา อันมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ สามารถ ประยุกต์ใช้ในทุกระดับ ตลอดจนให้ความสำคัญกับคำว่า ความพอเพียง ที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ภายใต้งานใจของการตัดสินใจและการดำเนิน กิจกรรมที่ต้องอาศัยเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม”

“หากทุกฝ่ายเข้าใจกรอบแนวคิด คุณลักษณะ ค่านิยมของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง แจ่มชัดแล้ว ก็จะง่ายขึ้นในการนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และจะนำไปสู่ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี”

ใบความรู้ที่ 4.2

จากครอบครัวพอเพียงสู่สังคมแห่งความพอเพียง

เมื่อคนในสังคมหรือชุมชน สร้างครอบครัวพอเพียงได้แล้ว สิ่งที่จะตามมา คือ การเกิดขึ้นของชุมชนพอเพียง ที่สมาชิกชุมชนนั้น จะรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมีการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลัง และความสามารถของตน บริหารจัดการปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสมดุล และเมื่อ หลาย ๆ ชุมชนพอเพียงมารวมกลุ่มกันแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญาและร่วมกันพัฒนา ตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ก็จะกลายเป็นสังคมแห่งความพอเพียงได้ในที่สุด

การสร้างชุมชนและสังคมที่พอเพียงนั้น เกิดขึ้นได้จากกิจกรรมการผลิต โดยเฉพาะในภาค การเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แต่ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่า ด้วยการหมุนเวียนทุน ธรรมชาติภายในพื้นที่และด้วยวิธี การทำเกษตรที่เน้นปลูกเพื่อกินเองก่อน และการทำกิจกรรมที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การปลูกผักและข้าวที่ปลอดสารพิษ การทำสวนสมุนไพร ของชุมชน การคิดค้นสารไล่แมลงสมุนไพร การทำถ่านชีวภาพ การรวมกลุ่มขยายพันธุ์ปลา การแปรรูปผลผลิตและการทำเกษตรผสมผสาน เป็นต้น มีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ ร่วมมือกัน ทั้งในด้าน ปัจจัยและอุปกรณ์การผลิต การตลาด เงินทุน การศึกษา และชีวิตความเป็นอยู่ มีการรวมกลุ่มเพื่อทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดจากความรักและ เอื้ออาทรต่อกัน เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การมนัสการ พระ ให้ มาช่วยสอนจริยธรรมและศีลธรรมในโรงเรียน ชุมชน การรวมกลุ่ม เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน การ จัดตั้งร้านค้าชุมชน การจัดทำแผนแม่บทชุมชน การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ การรวมอนุรักษ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรวมกลุ่มทำขนมของแม่บ้าน หรือรวมกลุ่ม เพื่อปลูกพืชผักสวนครัว บนพื้นฐานของการปลูกฝังให้สมาชิกในชุมชนมีความเอื้ออาทรต่อกัน มากกว่าคำนึงถึงตัวเงินหรือ วัตถุ มีความคิดที่จะแจกจ่ายแบ่งปันให้ผู้อื่น ซึ่งจะทำได้เพื่อนและ เกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดี ที่จะช่วยลดความเห็นแก่ตัวและสร้างความพอ เพียงให้เกิดขึ้นในจิตใจ

แม้ว่าระดับความพอเพียงของแต่ละคนจะไม่เท่าเทียมกันแต่ ทุกคนก็สามารถดำเนินชีวิตตาม หลักการเศรษฐกิจพอเพียงได้ด้วยการ ยึดมั่นในหลักการ 3 ประการ เหมือนกัน คือ การใช้ชีวิตบน พื้นฐานของการรู้จักตนเอง รู้จักพัฒนาตนเอง ด้วยการพยายามทำจิตใจให้ผ่องใส รวมทั้งมีความ เจริญและมีความเย็น ในจิตใจอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจชุมชนเครื่องมือในการเสริมสร้างเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” หรือเศรษฐกิจชุมชนนั้น เป็นการพัฒนาอย่างบูรณาการ กล่าวคือ มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการเมือง โดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งเอกชนและภาครัฐเข้าร่วมกันในการพัฒนาโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก และการสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งจะต้องอาศัยองค์กรชุมชนเป็นศูนย์กลางในการร่วมคิด ร่วมสร้าง และร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้หากการพัฒนาประสบความสำเร็จจะทำให้ชุมชนเกิดการพึ่งตนเอง อันจะทำให้เศรษฐกิจดี สังคมดี และสิ่งแวดล้อมดี มีความยั่งยืน ซึ่งถือว่าเป็นทุนทางสังคม ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศที่สมดุลและยั่งยืน

ธุรกิจชุมชนถือว่าเป็นชุมชนประเภทหนึ่งที่ทำหน้าที่สำคัญต่าง ๆ เช่น การสะสมทุนและการใช้ทุนอย่างเหมาะสม เป็นตลาดในการกระจายสินค้าและเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยการผลิตสินค้า และบริการที่จะกระจายโอกาสไปสู่คนในชุมชนยังเป็นกลไกที่จะทำให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงการประสานงานในด้านการให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในลักษณะ เครือข่าย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป และธุรกิจชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทฤษฎีใหม่

การพัฒนาธุรกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งได้นั้นจะต้องอาศัยกระบวนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเอง การเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการเรียนรู้จากฐานภูมิปัญญาที่ชุมชนท้องถิ่นมีอยู่ผสมผสานกับวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อเสริมสร้างให้องค์กรธุรกิจชุมชนมีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้นไป แนวคิดในการพัฒนาธุรกิจชุมชนพอสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาธุรกิจชุมชนให้ยึดแนวพระราชดำริในการพัฒนา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามขั้นตอนทฤษฎีใหม่

2. มีการใช้ “วัฒนธรรมชุมชน” ในการสร้าง “พลังทางสังคม” ในรูปของพหุภาคี เพื่อประสานงานกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ในการขับเคลื่อนกระบวนการ พัฒนาธุรกิจชุมชนโดยการ ยึดพื้นที่เป็นหลัก

3. กระตุ้นให้มีการใช้ “กิจกรรม” ของชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในอันที่จะให้มีการพัฒนาคน พร้อมทั้งสร้างโอกาสที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้คนในชุมชน

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข การผลิต การแปรรูป การตลาด การระดมทุน และการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

5. มีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาธุรกิจชุมชนในลักษณะครบวงจร กล่าวคือ มีการผลิต จัดการตลาด และการบริโภค โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา จากธุรกิจขนาดเล็ก เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

6. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์กรธุรกิจชุมชนแต่ละประเภทที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพสูงให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ธุรกิจชุมชน” ศูนย์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ให้แก่คนในชุมชน เพื่อสร้าง “ปัญญา” ให้สามารถจัดการด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดคนดี และเก่ง สถาบันครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมมีสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนและชุมชนพึ่งตนเองได้ ดังนั้นศูนย์การเรียนรู้ธุรกิจชุมชนเปรียบเสมือนโรงเรียนธุรกิจชุมชนสำหรับชาวบ้านที่จะช่วยสร้างจริยธรรมและจิตสำนึกและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดจะพบว่า การพัฒนาธุรกิจชุมชน จะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสามารถที่จะฝ่าวิกฤติที่เกิดขึ้นและส่งผลทำให้การพัฒนาของประเทศมีความสมดุลและยั่งยืนได้ ซึ่งธุรกิจชุมชนเป็นกระบวนการทางสังคมเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน เป็นองค์กรที่สร้างความร่วมมือให้กับชุมชนในระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อครอบครัวและชุมชนเข้มแข็งย่อมส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

ทำให้เกิดความพอเพียง
และสมดุลของการดำเนินชีวิต

เกิดการพัฒนาอาชีพ
และสร้างรายได้เสริม

ทำให้มีการบริหารจัดการด้านการเงิน
การผลิต การตลาดที่มีประสิทธิภาพ

รักษา/ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

เกิดการบริหารจัดการระบบ
พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การอนุเคราะห์เกื้อกูลช่วยเหลือ
คนยากจน ผู้ด้อยโอกาส

การสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่น
รักชุมชน

การสร้างจิตสำนึกรักชาติ-
ศาสน์-กษัตริย์

1. ให้ประชาชนพออยู่พอกินสมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัด ไม่อดอยากและเลี้ยงตนเองได้ตามหลักปรัชญาของ “เศรษฐกิจพอเพียง”

2. ในหน้าแล้งมีน้ำน้อย ก็สามารถเอาน้ำที่เก็บไว้ในสระมาปลูกพืชผักต่าง ๆ ที่ใช้น้ำน้อยได้โดยไม่ต้องเบียดเบียนชลประทาน

3. ในปีที่ฝนตกตามฤดูกาลโดยมีน้ำดีตลอดปีทฤษฎีใหม่น้ำก็สามารถสร้างรายได้ให้ร่ำรวยขึ้นได้

4. ในกรณีที่เกิดอุทกภัยก็สามารถที่จะฟื้นตัวและช่วยตนเองได้ในระดับหนึ่ง โดยทางราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากเกินไป อันเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย

“...การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกินแบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง...

...ความพอเพียงนี้ ไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัว จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัยจริงอาจจะล้าสมัย คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง เลย์รู้สึกว่าไม่หรูหราแต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้...

...ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนไป ทำให้กลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียงไม่ต้องทั้งหมดแม้แต่ครั้งก็ไม่ต้อง อาจจะสักเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็จะสามารถอยู่ได้ การแก้ไขอาจจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนก็ใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ถ้าทำตั้งแต่เดิยวนี้ก็สามารถที่จะแก้ไขได้...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐

1. การรู้จักช่วยเหลือ
ตนเองและ
ครอบครัว

2. การนำไปใช้ในการพัฒนา
จิตใจ

3. การนำไปใช้ในการ
พัฒนาสังคม

4. การนำไปใช้ในการ
พัฒนาสิ่งแวดล้อม

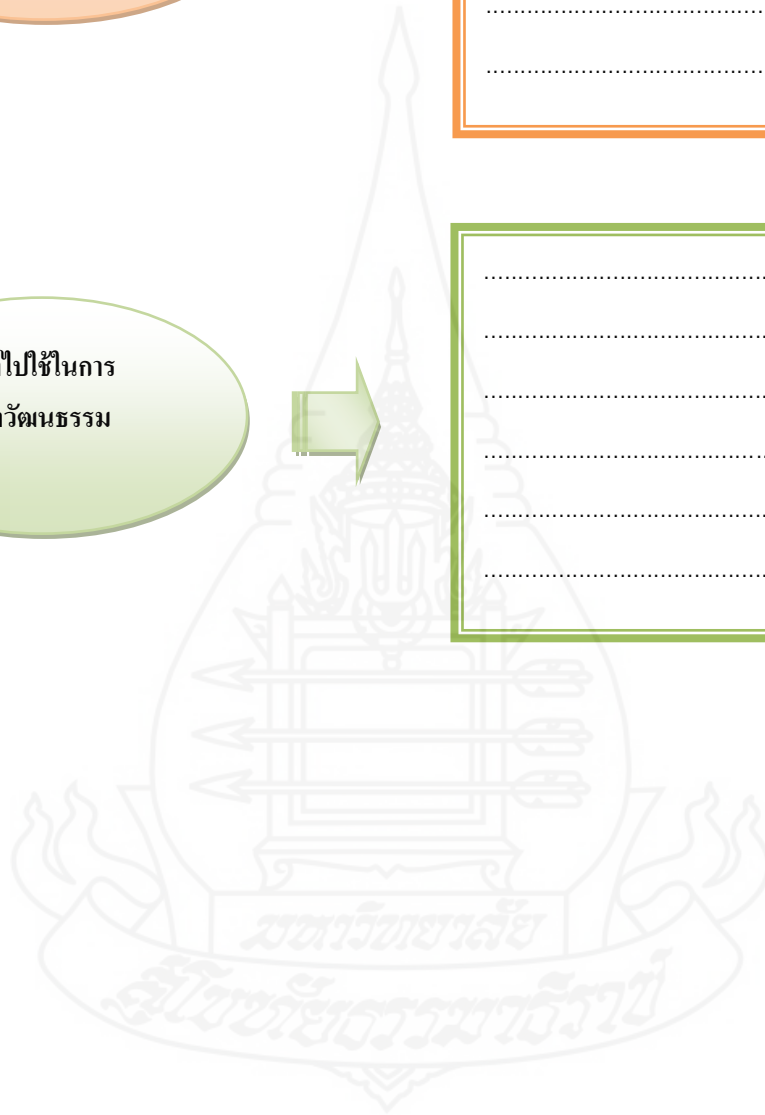

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. การนำไปใช้ในการ
พัฒนาวัฒนธรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 4.2

เรื่อง จากครอบครัวพอเพียง สังคมและชุมชนพอเพียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพจากครอบครัวพอเพียง สังคมและชุมชนพอเพียง

แบบประเมินผลงาน
ภาพวาด จากครอบครัวพอเพียง สังคมและชุมชนพอเพียง

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนอยังขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน
3. การออกแบบภาพวาด	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

**กิจกรรมที่ 4.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่
ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี**

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามาสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ และเกิดความคิดสร้างสรรค์
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสำหรับจัดทำภาพวาดเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
2. ปากกาและดินสอ สีสำหรับระบายภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถกลุ่มละ 5 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ศึกษา นำมาวาดภาพ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำเสนอภาพวาด และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจาก ภาพวาดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกการสืบเสาะหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน
3. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แบบประเมินผลงาน
ภาพวาดการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตด้านต่าง ๆ

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. เนื้อหาสาระ	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบนำเสนอด้วยแบบที่ชัดเจน ถูกต้อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระบบ แต่นำเสนอยังขาดความชัดเจน เนื้อหาถูกต้อง	มีการกำหนดเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน	มีการกำหนดเนื้อหาที่ยังขาดความน่าสนใจ ไม่มีระบบ นำเสนอยังขาดความชัดเจน
3. การออกแบบ	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ สวยงาม และมีความสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสวยงาม แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์	มีขั้นตอนการออกแบบอย่างไม่เป็นระบบ ขาดความสวยงาม และขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนนต่ำกว่า	5-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้ประเมิน ครู

ผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภคและความพอเพียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภคและความพอเพียง เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เวลาทำ 50 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือกในกระดาษคำตอบ

-
1. ข้อใดคือความหมายของเศรษฐศาสตร์
 - ก. การศึกษาถึงการเลือกแหล่งเงินลงทุน
 - ข. การศึกษาเรื่องการใช้แรงงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - ค. การศึกษาถึงการวางแผนการผลิตสินค้าและบริการให้ได้กำไรสูงสุด
 - ง. การศึกษาถึงวิธีใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดในการผลิตสินค้าและบริการให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 2. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงของวิชาเศรษฐศาสตร์
 - ก. เข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ในด้านเศรษฐกิจ
 - ข. ไม่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมลพิษในสังคม
 - ค. เพื่อเป็นแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพอิสระ
 - ง. ทำให้มีการตัดสินใจในการบริโภคที่มีหลักเกณฑ์และเหตุผลมากขึ้น
 3. คำกล่าวที่ว่า “เศรษฐศาสตร์เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ” หมายถึงข้อใด
 - ก. ช่วยทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
 - ข. เศรษฐศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาค่าเงินเฟ้อ
 - ค. เศรษฐศาสตร์ช่วยให้ประชาชนตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่คุ้มค่ามากที่สุด
 - ง. เศรษฐศาสตร์เป็นเครื่องในการจัดสรรทรัพยากรให้กระจายสู่ประชาชนทุกคนขึ้นอย่างทั่วถึง
 4. ข้อใดคือความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ก. ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการเสียดา
 - ข. การเลือกใช้จ่ายการผลิตที่มีอยู่ให้ได้กำไรสูงสุด
 - ค. รักษาผลประโยชน์ของประเทศในด้านการค้าและการลงทุน
 - ง. การเลือกซื้อสินค้าโดยการพิจารณาตัดสินใจ ได้แก่ ราคาสินค้า คุณภาพ ความพึงพอใจจำนวนเงินที่มีอยู่

5. หนังสือเรื่อง “ความมั่งคั่งแห่งชาติ” (The Wealth of Nations) ได้กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. การใช้แรงงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - ข. การใช้ทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด
 - ค. รัฐบาลควรเข้ามาแทรกแซงหรือเกี่ยวข้องกับผลิตและการค้าที่น้อยที่สุด
 - ง. รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และการวางแผนการผลิตของประเทศ
6. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์คลาสสิก (Laissez-faire) ของอดัม สมิท ให้ความสำคัญกับเรื่องใด
 - ก. การผลิตสินค้าและบริการมุ่งหวังผลตอบแทนคือกำไรสูงสุด
 - ข. การผูกขาดการผลิตสินค้าและบริการโดยผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตแต่เพียงผู้เดียว
 - ค. มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดและตามศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ โดยประชาชนจะเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ที่ได้รับเอง
 - ง. รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อกระจายสินค้าและบริการไปสู่ประชาชนทุกคนชั้นได้อย่างทั่วถึง
7. ข้อใดคือข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีภาพ (Laissez faire)
 - ก. กำไรและระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจในการทำงานทำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ข. การใช้ระบบการแข่งขันหรือกลไกราคาอาจทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจอย่างสิ้นเปลือง
 - ค. รัฐบาลเป็นผู้การเลือกตั้ง เลือกตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศ
 - ง. ก่อให้เกิดปัญหาการเหลื่อมล้ำอันเนื่องมาจากความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยพื้นฐานทำให้การหารายได้ไม่เท่ากัน
8. ข้อใดคือความต้องการโดยทั่วไปที่ไม่มีที่สิ้นสุดของมนุษย์
 - ก. กาแฟ
 - ข. ปัจจัย 4
 - ค. โทรศัพท์
 - ง. ปากกาหมึกซึม และหมึก สำหรับไว้เขียนหนังสือ
9. เศรษฐศาสตร์จุลภาค ครอบคลุมในเรื่องใด
 - ก. การศึกษาถึงปัญหาเงินเฟ้อ
 - ข. การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน
 - ค. การศึกษาเรื่องการออมและการลงทุน
 - ง. การศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับครัวเรือน

10. ข้อใดคือเป้าหมายสูงสุดของเศรษฐศาสตร์
 - ก. ความมั่นคงทางการเมือง
 - ข. การกินดีอยู่ดีของประชาชน
 - ค. ความเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ
 - ง. การได้เปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศ
11. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจมีผลทำให้เกิดเหตุการณ์ใด
 - ก. ทรัพยากรมีจำกัด ความต้องการของมนุษย์มีจำกัด
 - ข. ทรัพยากรมีจำกัด ความต้องการของมนุษย์มีอย่างไม่จำกัด
 - ค. ทรัพยากรมีอย่างไม่จำกัด ความต้องการของมนุษย์มีจำกัด
 - ง. ทรัพยากรมีอย่างไม่จำกัด ความต้องการของมนุษย์มีอย่างไม่จำกัด
12. ข้อใดหมายถึงค่าเสียโอกาสในทางเศรษฐศาสตร์
 - ก. ช่วยพ่อแม่ปลูกผัก แต่เสียโอกาสในการไปโรงเรียน
 - ข. ถ้าเลือกที่จะมาเรียนพิเศษ แต่จะเสียโอกาสในการไปเที่ยวต่างจังหวัด
 - ค. ถ้าปลูกข้าวเอง มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นค่าเช่าที่นาปีละ 10,000 บาท
 - ง. ถ้าเลือกที่จะซื้อโทรศัพท์ แต่จะเสียโอกาสในการได้รับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
13. การที่ทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด เกิดภาวะขาดแคลนจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาใด
 - ก. ผลผลิตตกต่ำ
 - ข. การเลิกผลิตสินค้า
 - ค. ความต้องการสินค้าของมนุษย์มีมากขึ้น
 - ง. การแข่งขันทรัพยากรและการกักตุนสินค้า
14. บริษัทไทยต้องกู้เงินจากธนาคารเพื่อมาซื้อที่ดินและปลูกสร้างโรงงาน ข้อความนี้สอดคล้องกับปัจจัยการผลิต ในเรื่องใด
 - ก. ทุน ที่ดิน
 - ข. บริษัท ที่ดิน
 - ค. โรงงาน ที่ดิน
 - ง. ผู้ผลิต แรงงาน
15. ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิตคือใคร
 - ก. ผู้ผลิต
 - ข. รัฐบาล
 - ค. ผู้บริโภค
 - ง. ผู้ประกอบการ

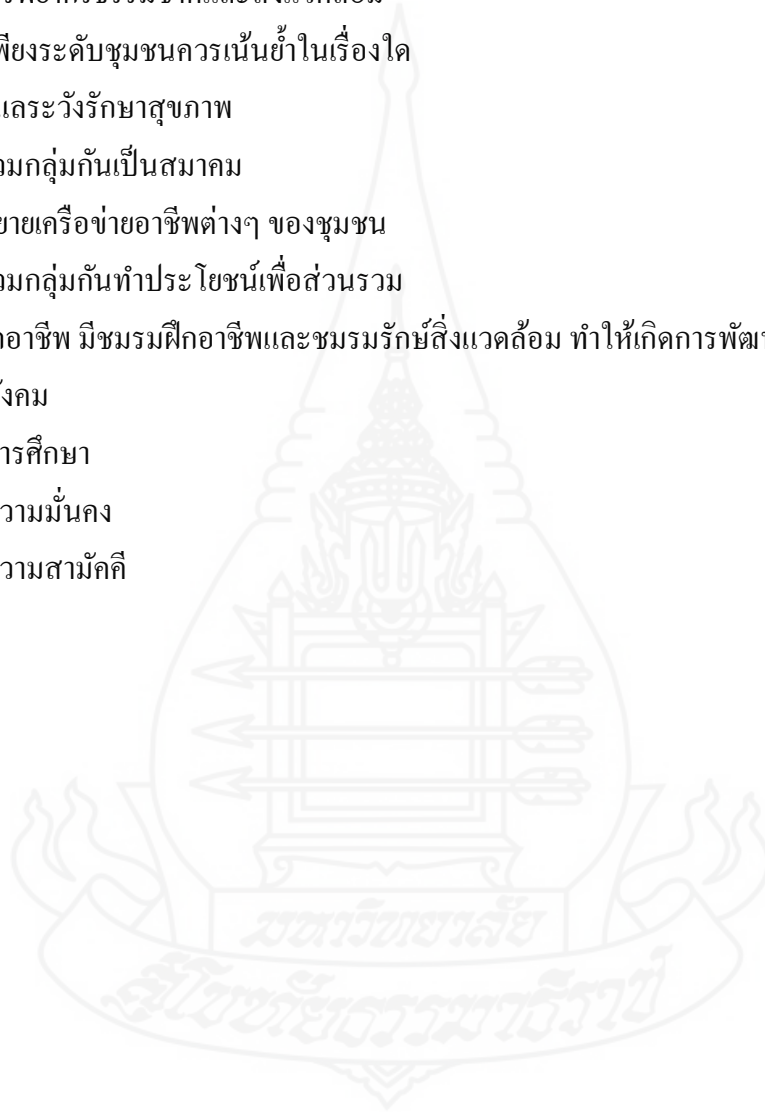
16. ถ้านักเรียนจะซื้อกระเป๋าหนังสือ นักเรียนควรเลือกลักษณะของกระเป๋าตามข้อใด
 - ก. ราคาถูก เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย
 - ข. คุณภาพของวัสดุดูแน่นหนา คงทน ราคาปานกลาง
 - ค. รูปทรงของกระเป๋าสวยงาม ราคาเป็นไปตามป้ายที่กำหนด
 - ง. การออกแบบสวยงาม วัสดุทุกอย่างที่ประกอบกระเป๋ามีคุณภาพดี
17. การเลือกซื้อขนมที่ใช้สืงจากวัสดุธรรมชาติ แสดงว่าใช้หลักการบริโภคในเรื่องใด
 - ก. ราคาขนมจะถูกลง
 - ข. ประหยัดค่าใช้จ่าย
 - ค. คุณภาพของอาหาร
 - ง. ความปลอดภัยของร่างกาย
18. คณะกรรมการอาหารและยากำหนดให้สินค้าบรรจุภัณฑ์ทุกประเภทต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ผลิต และวันหมดอายุนั้น สอดคล้องกับเรื่องใด
 - ก. ราคา
 - ข. คุณภาพ
 - ค. ประโยชน์
 - ง. ความปลอดภัย
19. การเลือกซื้อสินค้าของบุคคลใดจัดเป็นพฤติกรรมของการบริโภคที่ดี
 - ก. เหมียวซื้อ ชีตของปลอมเพราะราคาถูก
 - ข. มิตรเลือกซื้อเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศเท่านั้น
 - ค. หมึกเลือกซื้อผลไม้ตามฤดูกาลที่สด สะอาด ราคาข่อมเยา
 - ง. มุกเห็นเพื่อนหน้าขาว จึงซื้อเครื่องสำอางตามคำแนะนำของเพื่อน
20. การเลือกรับประทานอาหารประเภทผักและผลไม้ แสดงถึงค่านิยมในข้อใด
 - ก. การโฆษณา
 - ข. กระแสสังคม
 - ค. การประหยัด
 - ง. การมีสุขภาพดี
21. ตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกเป็นต้นมาประเทศไทยมีการเน้นหลักการในการพัฒนาในด้านใด
 - ก. ด้านสังคม
 - ข. ด้านการเกษตร
 - ค. ด้านอุตสาหกรรม

- ง. ด้านการท่องเที่ยว
22. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทย เน้นการพัฒนาในด้านใด
- การออม
 - การส่งออก
 - โครงสร้างพื้นฐาน
 - การแก้ปัญหาความยากจน
23. ผลกระทบที่สำคัญที่เกิดขึ้นในการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทยคือข้อใด
- การส่งออกสินค้าลดน้อยลง
 - ราคาสินค้าการเกษตรสูงขึ้น
 - ปัญหาช่องว่างการกระจายรายได้
 - การผลิตสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรมน้อยลง
24. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
- แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนเฉพาะระดับครอบครัว ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อสามารถพึ่งตนเองได้
 - ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อนำไปจำหน่ายต่อเพื่อหวังผลกำไรสูงสุด
 - ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ตามฐานะตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม
 - แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง
25. การกระทำในข้อใดแสดงถึง “ความพอประมาณ”
- อ้อม ซื้ออุปกรณ์การเรียนในวงเงินที่มีอยู่
 - เอก พอใจที่ร้านขายของของเขามีกาแฟมาก
 - แอน ทำงานตามที่เจ้านายมอบหมายให้ทำ
 - อ้วน เก็บเงินที่คุณแม่ให้ใช้จ่ายเป็นรายวันทั้งหมดเพื่อฝากธนาคาร
26. หลักการเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบเศรษฐกิจตรงกับสำนวนไทยในข้อใด
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
 - ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม
 - เงินคืองานบันดาลสุข

27. การสร้างความสมดุลของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเน้นให้เกิดกับสิ่งใดมากที่สุด
- ก. ความสมดุลระหว่างคนจนกับคนรวย
 - ข. ความสมดุลระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
 - ค. ความสมดุลระหว่างสินค้าจากต่างประเทศกับสินค้าไทย
 - ง. ความสมดุลระหว่างอาชีพอุตสาหกรรมและอาชีพเกษตรกรรม
28. การที่ชุมชนมีความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงชุมชนนั้น ๆ ได้โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ ที่ตนเองเป็นเจ้าของ สอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระองค์ในเรื่องใด
- ก. หลักการทำให้ง่าย
 - ข. หลักการพึ่งตนเอง
 - ค. หลักการพออยู่พอกิน
 - ง. หลักการรวมที่จุดเดียว
29. แนวคิด “ทฤษฎีใหม่” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คืออะไร
- ก. แนวทางในการควบคุมมลพิษในเขตเมืองใหญ่
 - ข. แนวทางในการพัฒนาที่ดินรกร้างเพื่อปลูกป่าถาวร
 - ค. แนวทางในการวางผังเมืองเพื่อแบ่งเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม
 - ง. แนวทางในการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด
30. การเกษตรกรรมวิธีใดที่สนับสนุนแนวคิดทฤษฎีใหม่มากที่สุด
- ก. การปลูกพืชหมุนเวียน
 - ข. การเลี้ยงปลาในกระชัง
 - ค. การเกษตรแบบผสมผสาน
 - ง. การปลูกพืชแบบขึ้นบันได
31. การรู้จักประหยัด อดออม เป็นการกระทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในข้อใด
- ก. มีเหตุผล
 - ข. มีภูมิคุ้มกัน
 - ค. พอประมาณ
 - ง. มีเงื่อนไขความรู้
32. ประกอบอาชีพสุจริต ด้วยความขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ และดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นกระทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในด้านใด
- ก. ความพอเพียง
 - ข. ความมีเหตุผล
 - ค. ความพออยู่พอกิน

- ง. การมีความรู้ และคุณธรรม
33. การสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้รักสามัคคี สอดคล้องกับข้อใด
- ก. มีภูมิคุ้มกัน
- ข. ความพอเพียง
- ค. เงื่อนไขคุณธรรม
- ง. เงื่อนไขชีวิตและหลักวิชา
34. มะลิ ชอบใช้เสื้อผ้าที่ทำด้วยฝ้าย มีลวดลายไทย และเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง แสดงว่ามะลิเป็นบุคคลที่มีส่วนในการพัฒนาด้านใด
- ก. ด้านการค้า ด้านสิ่งแวดล้อม
- ข. ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม
- ค. ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ
- ง. ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม
35. ร้านตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีของมาลี เป็นที่นิยมของสตรีทั่วไปในจังหวัด เพราะมาลีจะคอยแนะนำช่างตัดเย็บทุกคนให้มีความประณีตในการทำงาน ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับเงื่อนไขความรู้ในเรื่องใด
- ก. รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง
- ข. รอบรู้ มีภูมิคุ้มกัน ระมัดระวัง
- ค. รอบคอบ มีเหตุผล ระมัดระวัง
- ง. ระมัดระวัง มีเหตุผล สติปัญญา
36. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่หลักการพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- ก. การพึ่งตนเองทางด้านจิตใจ
- ข. การพึ่งตนเองทางด้านสังคม
- ค. การพึ่งตนเองทางการเมืองการปกครอง
- ง. การพึ่งตนเองทางด้านการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
37. ข้อใดเป็นการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านเศรษฐกิจ
- ก. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- ข. มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้
- ค. พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ง. สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

38. การมีจิตสำนึกที่ดี ใช้หลักการเอื้ออาทร ประนีประนอมกันเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านใด
- ก. ด้านจิตใจ
 - ข. ด้านสังคม
 - ค. ด้านเศรษฐกิจ
 - ง. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
39. ความพอเพียงระดับชุมชนควรเน้นย้ำในเรื่องใด
- ก. การดูแลและหวังรักษาสุขภาพ
 - ข. การรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม
 - ค. การขยายเครือข่ายอาชีพต่างๆ ของชุมชน
 - ง. การรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
40. หมู่บ้านรักอาชีพ มีชมรมฝึกอาชีพและชมรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการพัฒนาในด้านใด
- ก. ด้านสังคม
 - ข. ด้านการศึกษา
 - ค. ด้านความมั่นคง
 - ง. ด้านความสามัคคี

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เวลาทำ 50 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือก ในกระดาษคำตอบ

-
1. การศึกษาถึงวิธีใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดในการผลิตสินค้าและบริการให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์
 - ข. ความสำคัญของความต้องการของมนุษย์
 - ค. ความหมายของการผลิตเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์
 - ง. การศึกษาความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรในการดำรงชีวิตของมนุษย์
 2. ข้อใดคือประโยชน์โดยตรงของวิชาเศรษฐศาสตร์ในด้านการเป็นผู้บริโภค
 - ก. แก้ปัญหาการว่างงาน
 - ข. ทำให้ประชาชนมีฐานะร่ำรวย
 - ค. ไม่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมลพิษในสังคม
 - ง. นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันด้านการตัดสินใจเรื่องการค้าสินค้าและบริการ
 3. เศรษฐศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรให้กระจายสู่ประชาชนทุกคนขึ้นอย่างทั่วถึงเป็นความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ในด้านใด
 - ก. นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ข. ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายของครอบครัวได้
 - ค. เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ
 - ง. การรู้จักเลือกซื้อสินค้าและบริการให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 4. การเลือกซื้อสินค้าโดยการพิจารณาตัดสินใจ ได้แก่ ราคาสินค้า คุณภาพ ความพึงพอใจ จำนวนเงินที่มีอยู่ เป็นความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ในด้านใด
 - ก. การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ข. เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ
 - ค. รักษาผลประโยชน์ของประเทศด้านการค้าการลงทุน
 - ง. เป็นเครื่องมือสำคัญทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต

5. รัฐบาลควรเข้ามาแทรกแซงหรือเกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้าที่น้อยที่สุด เป็นแนวคิดทาง เศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องใด
 - ก. การใช้แรงงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - ข. การแบ่งงานกันทำตามความถนัดและตามศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่
 - ค. รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และการวางแผนการผลิตของประเทศ
 - ง. รัฐบาลเป็นผู้บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6. การแบ่งงานกันทำตามความถนัดและตามศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ โดยประชาชนจะเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ที่ได้รับเอง เป็นหลักการทฤษฎีใด
 - ก. ทฤษฎีการแบ่งงานกันทำ ของ อัลเฟรด มาร์แชล
 - ข. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ โดย มาร์สโล
 - ค. ทฤษฎีการบริหารจัดการองค์กร ของ จอห์น เมเนิร์ด เคนส์
 - ง. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์คลาสสิก (Laissez-faire) ของอดัม สมิท
7. ข้อใดคือข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีภาพ (Laissez faire)
 - ก. เอกชนมีเสรีภาพในการเลือกตั้ง เลือกตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
 - ข. กำไรและระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจในการทำงานทำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ค. ก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิต ทำให้ผลิตสินค้าได้มากขึ้นด้วยทรัพยากรเท่าเดิม เนื่องจากการแบ่งงานกันทำตามความถนัด
 - ง. ก่อให้เกิดปัญหาการเหลื่อมล้ำอันเนื่องมาจากความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลโดยพื้นฐานทำให้การหารายได้ไม่เท่ากัน
8. ความต้องการปัจจัย 4 เป็นความต้องการด้านใดในทางเศรษฐศาสตร์
 - ก. ความต้องการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน
 - ข. ความต้องการที่อาจกลายเป็นนิสัย
 - ค. ความต้องการทั่วไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด
 - ง. ความต้องการเฉพาะอย่างย่อมมีที่สิ้นสุดได้
9. เศรษฐศาสตร์จุลภาค เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในข้อใด
 - ก. ปัญหาการว่างงาน ปัญหาเงินเฟ้อ
 - ข. การออม การลงทุน การจ้างงาน การคลัง
 - ค. ระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับส่วนรวม
 - ง. ส่วนย่อยระดับบุคคลหรือองค์กรธุรกิจหน่วยใดหน่วยหนึ่ง

10. ข้อใดไม่ใช่เป้าหมายของเศรษฐศาสตร์
 - ก. ศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์
 - ข. ศึกษาการได้เปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศ
 - ค. ศึกษาการเลือกปัจจัยการผลิต และความต้องการของมนุษย์
 - ง. มุ่งศึกษาสภาพสังคม และผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
11. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
 - ก. ทรัพยากรมีอย่างจำกัด
 - ข. ทรัพยากรมีอย่างไม่จำกัด
 - ค. ทรัพยากรมีเกินความต้องการ
 - ง. ความต้องการของมนุษย์มีอย่างไม่จำกัด
12. มูลค่าสูงสุดของผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเลือกที่ต้องสละไป หมายถึงอะไร
 - ก. การเลือก
 - ข. ความขาดแคลน
 - ค. ทรัพยากรมีจำกัด
 - ง. ต้นทุนค่าเสียโอกาส
13. การแข่งขันทรัพยากรและการกักตุนสินค้า เกิดมาจากสาเหตุใด
 - ก. ประชากรของประเทศเพิ่มมากขึ้น
 - ข. การที่ทรัพยากรการผลิตมีอยู่อย่างจำกัด
 - ค. กระบวนการผลิตที่ยุ่ยากซับซ้อนเกินไป
 - ง. การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลด้านการผลิต
14. บริษัทนครไทย ต้องกู้เงินจากธนาคารเพื่อมาซื้อเครื่องจักร และสำรองค่าใช้จ่ายสำหรับจ่ายเงินเดือน และค่าจ้างพนักงานในบริษัท ข้อความนี้สอดคล้องกับปัจจัยการผลิต ในเรื่องใด
 - ก. บริษัท ที่ดิน
 - ข. ทุน แรงงาน
 - ค. โรงงาน ที่ดิน
 - ง. ผู้ผลิต แรงงาน
15. ผู้ประกอบการหมายถึงข้อใด
 - ก. ผู้ผลิต
 - ข. รัฐบาล
 - ค. ผู้จัดการ
 - ง. ผู้นำที่ดิน ทุน แรงงาน มาร่วมดำเนินการผลิต

16. หลักการและวิธีการในการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคที่ดีคือข้อใด
 - ก. รูปแบบทันสมัย
 - ข. ราคาถูก เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย
 - ค. เน้นความสวยงาม เพื่อเกิดความพึงพอใจในการใช้สอย
 - ง. คำนึงถึงคุณภาพสินค้า ความพึงพอใจ และคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป
17. ข้อใดเป็นการเลือกซื้อสินค้าโดยพิจารณาถึงหลักความปลอดภัย
 - ก. การเลือกซื้อผลไม้ตามฤดูกาล
 - ข. การซื้อสินค้าอุปโภคในช่วงโปรโมชั่น
 - ค. การเลือกซื้อขนมที่ทำจากส่วสดธรรมชาติ
 - ง. การเลือกซื้อเสื้อผ้าสำหรับทำงานตามแฟชั่น
18. การส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โดยไม่กำหนดราคาสินค้าในลักษณะที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนในมูลค่าสูงกว่าราคาที่แท้จริงของสินค้าและบริการนั้น ๆ สอดคล้องกับเรื่องใด
 - ก. คุณภาพ
 - ข. ความประหยัด
 - ค. ความปลอดภัย
 - ง. ความเป็นธรรม
19. การบริโภคอาหารที่เป็นแฟรนไชส์ต่างประเทศ แสดงถึงพฤติกรรมการบริโภคด้านใด
 - ก. การเลียนแบบ
 - ข. การบริโภคสินค้าอย่างสิ้นเปลือง
 - ค. การบริโภคสินค้าที่ไม่ถูกสุขลักษณะ
 - ง. การบริโภคที่คำนึงถึงความประหยัด
20. คนมีรายได้น้อยจะบริโภคสินค้าชนิดใด
 - ก. อาหารและเครื่องดื่ม
 - ข. สินค้าที่ผลิตในชุมชน
 - ค. สินค้าจากโรงงานราคาถูก
 - ง. สินค้าที่จำเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิต
21. การแก้ปัญหาวิกฤตของไทยตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ประชาชนหันมาประกอบอาชีพใด
 - ก. รับจ้าง
 - ข. การทำการเกษตร
 - ค. การทำธุรกิจส่วนตัว

- ง. ลูกจ้างบริษัทเอกชน
22. ความอ่อนแอของเศรษฐกิจไทยมีสาเหตุมาจาก ปัจจัยในด้านใดมากที่สุด
- ความอ่อนแอทางวัฒนธรรม
 - ความนิยมสินค้าจากต่างประเทศ
 - การพึ่งพิงการส่งออกมากเกินไป
 - การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ
23. ปัญหาช่องว่างการกระจายรายได้ มีสาเหตุมาจากข้อใด
- ประชาชนหันประกอบอาชีพเกษตรมากขึ้น
 - เกิดปัญหาการว่างงานในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น
 - การขยายตัวของภาคเกษตรสูงขึ้น ทำให้มีการส่งออกมากขึ้น
 - ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวสูงกว่าภาคเกษตร ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรได้รับผลกระทบ
24. ข้อใดอธิบายถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
- แนวคิดนี้ใช้ได้เฉพาะเกษตรกรเท่านั้น
 - ความพอเพียง คือ การรู้จักคิด พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่
 - ความพอเพียง คือ การพอมี พอกินสำหรับตนเอง และครอบครัว
 - ความพอเพียง หมายถึง พออยู่ พอกิน พอใช้ โดยพึ่งตนเองให้มากที่สุด
25. การประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอาชีพลักษณะใด
- ประกอบอาชีพที่ตนถนัด
 - ประกอบอาชีพตามบรรพบุรุษ
 - ประกอบอาชีพทำการเกษตรเท่านั้น
 - การประกอบอาชีพตามความซื่อสัตย์สุจริต
26. การสร้างความสมดุลระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงควรปฏิบัติอย่างไร
- การที่มนุษย์ว่างจ้างผู้เชี่ยวชาญมาถ่ายทอดเทคโนโลยี
 - การรู้จักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน
 - การที่มนุษย์เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
 - สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพ และขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย
27. ข้อใดเป็นหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญที่สุดในการนำไปใช้ดำเนินชีวิต
- การจัดการ
 - การพึ่งตนเอง
 - การรวมกลุ่มของชาวบ้าน

- ง. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคี
28. การใช้หลักการพึ่งตนเอง ตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึงข้อใด
- ก. การดำเนินงานที่ยึดผลสำเร็จแห่งความ "คุ้มค่า" มากกว่า "คุ้มทุน"
- ข. การที่ประชาชนรวมพลังกันในรูปกลุ่มอาชีพ เพื่อทำการผลิต การตลาด
- ค. การมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถมีอาหาร ที่อยู่อาศัย เพียงพอแก่สุขภาพ และการดำรงชีพ
- ง. การดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในรูปแบบของ "การพัฒนาแบบผสมผสาน" ที่ให้ผล เป็นการ "บริการรวมที่จุดเดียว"
29. ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เน้นหลักการดำเนินชีวิตแบบใด
- ก. ตามยถากรรม
- ข. ดำเนินชีวิตตามปกติ
- ค. ดำเนินชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย
- ง. ดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งตนเอง
30. เศรษฐกิจพอเพียงมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับทฤษฎีใหม่อย่างไร
- ก. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่
- ข. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเหตุผลในการเกิดทฤษฎีใหม่
- ค. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทฤษฎีใหม่
- ง. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่
31. ข้อใดแสดงถึงการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ก. การมีความซื่อสัตย์สุจริต
- ข. การรู้จักประหยัด อดออม
- ค. การมีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ
- ง. การประกอบอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร
32. ข้อใดเป็นการกระทำที่แสดงถึงการมีความรู้ และคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ก. พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ข. การเลือกซื้อของใช้ที่มีคุณภาพ แต่ราคาถูก
- ค. การประกอบอาชีพสุจริต ด้วยความขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ
- ง. การรู้จักจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของครอบครัว
33. ข้อใดเป็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีคุณธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิต
- ก. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา
- ข. การดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้รักสามัคคี

- ค. การเพิ่มรายได้ และตัดทอนรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก
 - ง. การเตรียมพร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์
34. การกระทำในข้อใดที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านวัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชน
- ก. สัม นักรถประจำทางมาทำงานแทนการขับรถส่วนตัว
 - ข. ชมพู่ ชอบใช้เสื้อผ้าที่ทอด้วยฝ้าย มีลวดลายไทย และเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง
 - ค. อารยา มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ลดความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีวิต
 - ง. อุ่นเป็นแม่ค้าขายผัก มีความเป็นอยู่สมฐานะ เป็นผู้รู้จักใช้จ่าย ทำให้มีเงินฝากธนาคาร
35. ข้อใดถือเป็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในด้าน ความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง
- ก. ร้านตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีของมาลี เป็นที่นิยมของสตรีทั่วไปในจังหวัด เพราะมาลีจะคอยแนะนำช่างตัดเย็บทุกคนให้มีความประณีตในการทำงาน
 - ข. นายคำเป็นเจ้าของสวนทุเรียน เขาชอบอธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการทำสวนทุเรียนให้ประสบความสำเร็จให้แก่เพื่อนบ้านเสมอ
 - ค. เก่งมีอาชีพเป็นพ่อค้าขายผลไม้ที่ตลาด เขาต้องตื่นในเวลา 04.00 น. เพื่อไปขายผลไม้ เขามีลูกค้าประจำมากเพราะเขาจะนำผลไม้ที่สดและไม่มีตำหนิขายให้แก่ลูกค้า
 - ง. กล้าและแก้วจัดสรรรายได้ประจำเดือนไปซื้อสินค้าต่างๆ อย่างเหมาะสม คຸ້ມคຳ และเกิดประโยชน์สูงสุด
36. ข้อใด มิใช่ หลักการของระบบเศรษฐกิจพอเพียง
- ก. การพึ่งตนเอง
 - ข. การอยู่อย่างสันโดษ
 - ค. การรวมกลุ่มของชาวบ้าน
 - ง. ความสามัคคี และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
37. ข้อใดเป็นการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านจิตใจ
- ก. นำเงินไปฝากธนาคารเพื่อกินดอกเบี้ย
 - ข. ใช้ความรู้ในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ค. การรวมกลุ่มของชาวบ้านเพื่อสร้างอาชีพเสริม
 - ง. การมีจิตสำนึกที่ดี ใช้หลักการเอื้ออาทร ประนีประนอมกันเพื่อแก้ไขปัญหา
38. การลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เป็นการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านใด
- ก. ด้านจิตใจ
 - ข. ด้านสังคม
 - ค. ด้านเศรษฐกิจ
 - ง. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

39. การรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นความพอเพียงระดับใด

- ก. ความพอเพียงด้านจิตใจ
- ข. ความพอเพียงระดับบุคคล
- ค. ความพอเพียงระดับชุมชน
- ง. ความพอเพียงระดับครอบครัว

40. " ความพอเพียงในจิตใจ" หมายความว่าอย่างไร

- ก. การพออยู่ พอดี พอกิน
- ข. มีความประพฤติที่ดีงาม
- ค. ปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี
- ง. สามารถเผชิญกับความยากลำบากอย่างเข้มแข็ง

แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง.....

ระดับชั้น ม. 1/..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม 20
		มีวินัย 5 คะแนน	ใฝ่เรียนรู้ 5 คะแนน	ความ พอเพียง 5 คะแนน	มุ่งมั่นใน การทำงาน 5 คะแนน	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

16 – 20	คะแนน	ดีมาก
11 – 15	คะแนน	ดี
6 – 10	คะแนน	พอใช้
1 – 5	คะแนน	ควรปรับปรุง

แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....
 กลุ่มที่..... ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

ชื่อ-สกุล สมาชิกกลุ่ม	บันทึกพฤติกรรมที่แสดงออก
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ผู้บันทึก/ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบบันทึกพฤติกรรมกรปฏิบัติงานรายกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....
 กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล สมาชิกกลุ่ม	บันทึกพฤติกรรมกรแสดงออก
1. ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม	
2. ด้านบทบาทของผู้นำกลุ่ม	
3.ด้านกระบวนการทำงาน	
4. ด้านผลงานของกลุ่ม	

ผู้บันทึก/ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

คำชี้แจง แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน ผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เป็นรายกลุ่ม โดยพิจารณาที่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม				
1.1 ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
1.2 ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม				
1.3 เข้าใจบทบาทและรับผิดชอบงานที่ตนได้รับมอบหมาย				
1.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม				
2. ด้านบทบาทของผู้นำกลุ่ม				
2.1 รู้และเข้าใจบทบาทของตนเอง				
2.2 มีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน				
2.3 การจัดการความขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่ม				
2.4 สามารถเป็นผู้นำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายได้				
3. ด้านกระบวนการทำงาน				
3.1 กำหนดเป้าหมายและวางแผนร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน				
3.2 การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับสมาชิก				
3.3 การสื่อสารแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสม				
3.4 การประเมินและพัฒนาผลงานอย่างเป็นระบบ				
4. ด้านผลงานของกลุ่ม				
4.1 ผลงานถูกต้องตรงตามจุดประสงค์				
4.2 ผลงานมีลักษณะที่สร้างสรรค์				
4.3 ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด				
4.4 เสนอผลงานได้อย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพ				

เกณฑ์การประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1.ด้านบทบาทของสมาชิกกลุ่ม				
1.1 ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล แลกเปลี่ยน ประสพการณ์อย่างกว้างขวางจนเกิดองค์ความรู้และปฏิบัติได้จริง	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล แลกเปลี่ยน ประสพการณ์อย่างกว้างขวาง นำไปสู่องค์ความรู้ แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้จริง	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล แลกเปลี่ยน ประสพการณ์ได้ แต่ยังไม่สามารถนำไปสู่องค์ความรู้หรือข้อสรุป	ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
1.2 ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ด้วยเหตุและไม่มีอคติ ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ	ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ที่ถูกต้องด้วยเหตุและผล เพียงบางคน ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มจำนวนร้อยละ 80 ของสมาชิกในกลุ่ม	ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับตน แต่ปฏิบัติตามข้อตกลงทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่คัดค้านหรือต่อต้านอย่างชัดเจน	มีอคติ ชอบตำหนิสมาชิกที่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง
1.3 เข้าใจบทบาทและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	มุ่งมั่นทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ แสวงหาความรู้ในงานที่รับผิดชอบ และงานที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง	มุ่งมั่นทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รู้และปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เกี่ยงงานเกือบทุกครั้ง	ทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายน้อยครั้ง เกี่ยงงานและเลือกปฏิบัติงานที่ง่ายกว่าบ่อยครั้ง	ไม่มีความตั้งใจทำงาน ต้องคอยควบคุม เกี่ยงงาน และเลือกงานที่ง่ายกว่าทุกครั้งที่มีโอกาส
1.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ครบถ้วน สมบูรณ์ ตามเวลาอย่างทุกครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ค่อนข้างสมบูรณ์ตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ค่อนข้างสมบูรณ์ตามเวลาเกือบทุกครั้ง	ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสมบูรณ์ตามเวลาเกือบทุกครั้ง

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
2.ด้านบทบาทของผู้นำกลุ่ม				
2.1 รู้และเข้าใจบทบาทของตนเอง	มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นหลัก แม้จะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตนก็กระทำได้ด้วยความยินดี	ปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่ม เสียสละประโยชน์ส่วนตนบ้างเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่ม แต่ไม่คำนึงถึงส่วนได้เสียในการเสียสละประโยชน์ส่วนตน	มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานน้อย มุ่งประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก
2.2 มีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน	วางแผนปฏิบัติงานอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน มีวิธีการในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา	วางแผนปฏิบัติงานอย่างละเอียดรอบคอบ แต่ยังไม่มีวิธีการในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	วางแผนปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ ต้องอาศัยคำแนะนำในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ	ไม่มีการวางแผนปฏิบัติงาน ต้องอาศัยคำแนะนำในการแก้ปัญหา ไม่สนใจศึกษาวิธีการในการปฏิบัติงาน
2.3 การจัดการความขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่ม	ใช้หลักการเหตุผลในการแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งภายในกลุ่ม จนสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี	ใช้หลักการเหตุผลในการแก้ปัญหาภายในกลุ่มได้ แม้มีปัญหาบ้างก็ไม่เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่ม	ใช้หลักการเหตุผลในการแก้ปัญหาภายในกลุ่มได้ สามารถแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่มได้ด้วยตนเอง ต้องอาศัยคำแนะนำในการแก้ปัญหา
2.4 สามารถเป็นผู้นำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายได้	ใช้ทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ชี้แจงรายละเอียดในการปฏิบัติงานให้สมาชิกเข้าใจได้เป็นอย่างดี	ใช้ทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันแต่ไม่มีการชี้แจงรายละเอียดในการปฏิบัติงานให้สมาชิกเข้าใจ	ใช้ทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงานได้น้อยครั้ง ไม่มีการชี้แจงรายละเอียดในการปฏิบัติงานให้สมาชิกเข้าใจ	ต้องได้รับความช่วยเหลือในการวางแผน การชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติงานของกลุ่มเกือบทุกครั้ง

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
3. ด้านกระบวนการทำงาน				
3.1 กำหนดเป้าหมายและวางแผนร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน	กำหนดเป้าหมายและขอบเขตการทำงานชัดเจนผลงานมีความสมบูรณ์ถูกต้องเสร็จตามเวลา	กำหนดเป้าหมายและขอบเขตการทำงานชัดเจนผลงานได้รับคำแนะนำแก้ไขเล็กน้อยสำเร็จตามเวลา	ขอบเขตการทำงานยังไม่ชัดเจน ผลงานต้องได้รับคำแนะนำแก้ไขจึงถูกต้อง	เป้าหมายและขอบเขตไม่ชัดเจน ผลงานต้องแก้ไขเป็นส่วนใหญ่
3.2 การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับสมาชิก	มอบหมายภาระงานให้กับสมาชิกโดยคำนึงถึงความสามารถอย่างทั่วถึง สมาชิกเห็นความสำคัญของตนและปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ จนเกิดผลดีต่อกลุ่ม	มอบหมายภาระงานให้กับสมาชิก โดยคำนึงถึงความสามารถอย่างทั่วถึง แต่มีสมาชิกร้อยละ 80 ปฏิบัติด้วยความพอใจ จนทำให้งานเพื่อผลสำเร็จของงาน	มอบหมายภาระงานให้กับสมาชิกไม่ทั่วถึง สมาชิกส่วนใหญ่ปฏิบัติภาระหน้าที่ด้วยความไม่พึงพอใจ เพียงเพื่อให้ปรากฏผลงานเท่านั้น	มอบหมายงานโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของบุคคล สมาชิกทุกคนปฏิบัติงานเพื่อให้ปรากฏผลงานเท่านั้น
3.3 การสื่อสารแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นที่เหมาะสม	ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสม ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง	ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานไม่บ่อยครั้ง	ไม่มีกระดมความคิด สมาชิกปฏิบัติงานตามแนวทางของตน
3.4 การประเมินและพัฒนาผลงานอย่างเป็นระบบ	ตรวจสอบการปฏิบัติงานของกลุ่ม ของสมาชิก ปรับปรุงข้อบกพร่องอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาผลงานได้ตามเป้าหมายครบถ้วน	ตรวจสอบการปฏิบัติงานของกลุ่ม ของสมาชิก ปรับปรุงข้อบกพร่องค่อนข้างเป็นระบบ ผลงานได้รับคำแนะนำแก้ไขเพียง 20 %	ตรวจสอบการปฏิบัติงานของกลุ่ม ของสมาชิกยังไม่เป็นระบบ ผลงานต้องได้รับคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข 40 %จึงถูกต้องสมบูรณ์	ไม่มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของกลุ่ม ผลงานไม่ได้รับการพัฒนา 60 %ต้องอาศัยคำแนะนำเป็นส่วนใหญ่

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
4. ด้านผลงานของกลุ่ม				
4.1 ผลงาน ถูกต้องตรงตาม จุดประสงค์	ผลงานถูกต้อง ปริมาณ งานครบถ้วนสมบูรณ์ ตรง ตามจุดประสงค์ไม่ต้องมี การปรับปรุงแก้ไข	ผลงานส่วนใหญ่ถูกต้อง ปริมาณงานครบถ้วน ต้อง ปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อย	ผลงานมีส่วนถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขบ่อยครั้ง ปริมาณงานเป็นที่ยอมรับ ได้	เนื้องานและปริมาณ งานไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
4.2 ผลงานมี ลักษณะที่ สร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึง ความคิดในสิ่งที่แปลก ใหม่และเกิดประโยชน์ต่อ การเรียนรู้และสามารถ นำไปใช้ได้จริง	ผลงานแสดงออกถึง ความคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ และเกิดประโยชน์ต่อการ เรียนรู้เป็นส่วนใหญ่	ผลงานแสดงออกถึง ความคิดในสิ่งที่แปลก ใหม่และเกิดประโยชน์ต่อ การเรียนรู้บ้าง	ผลงานยังไม่ แสดงออกถึงความคิด ในสิ่งที่แปลกใหม่ และเกิดประโยชน์ต่อ การเรียนรู้บ้าง
4.3 ผลงาน สำเร็จตามเวลา ที่กำหนด	ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความ รวดเร็ว ทันเวลา เป็น ระบบ ไม่ต้องคอยควบคุม ติดตาม	ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความรวดเร็ว ทันเวลา เป็นระบบ อาศัย การควบคุมติดตาม น้อยครั้ง	ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายค่อนข้างช้า ไม่ ค่อยมีระบบ ต้องอาศัย การติดตามงานบ่อยครั้ง	ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายค่อนข้างช้า ไม่มีระบบ ต้องอาศัย การติดตามงาน มากกว่าปกติเกือบทุก ครั้ง
4.4 เสนอ ผลงานได้อย่าง ชัดเจนมีประ สิทธิภาพ	นำเสนอน่าสนใจ ชวน ติดตาม จัดเนื้อหาอย่าง เป็นระบบ อธิบายได้ ถูกต้อง ตอบคำถามและ สรุปประเด็นได้ถูกต้อง ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ ผู้ฟังมีส่วนร่วมอย่าง กว้างขวาง บริหารจัดการ เวลาได้ตามกำหนด	นำเสนอน่าสนใจชวน ติดตาม จัดเนื้อหาอย่างเป็น ระบบ อธิบายได้ถูกต้อง ตอบคำถามและสรุป ประเด็นได้ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่ เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมี ส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ไม่สามารถบริหารจัดการ เวลาได้ตามกำหนด	นำเสนอไม่เป็นระบบ แต่ พอจับประเด็นได้ การ อธิบาย การตอบคำถาม และสรุปประเด็นต้องคอย ควบคุม ให้ความ ช่วยเหลือเป็นระยะ ผู้ฟังมี ส่วนร่วมบ้าง ใช้ไม่ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ได้	นำเสนอวกวนและจับ ประเด็นไม่ได้ อธิบาย ตอบคำถาม และสรุปไม่ตรง ประเด็น ผู้ฟังมีส่วน ร่วมบ้าง หรือไม่มี ส่วนร่วมเลย ใช้เวลา มากกว่าหรือน้อยกว่า กำหนดมาก